

Stnina plačana v gotovini

Bogoljub

Oktober 1937

Razno.

Višarski romar. V Žabnicah pod Sv. Višarjani je 21. julija t. l. umrl v 75. letu starosti ondotni organist g. Tomaž Holmar, rodom iz župnije Mekinje pri Kamniku, nečak »Primskovskega gospoda«. Kot zvestemu naročniku »Bogoljuba« od početka do zadnjega naj mu bodo zapisane te vrstice v spomin. Dičila ga je posebna ljubezen do višarske Kraljice, kateri je od l. 1911 dalje do rožnovenske nedelje leta 1936, ko je bil zadnjikrat na višarski gori, služil z zgledno vnemo in zvestobo. Njegov sin istega imena, ki kot duhovnik deluje med Slovenci na Koroškem, je pač od njega podedoval to ljubezen in je l. 1931 napisal višarski molitvenik »Na sveti poti«, ki poleg molitev obsega obširen popis višarske božje poti. Knjižica se še vedno lahko dobi na sv. Višarjah. Pokojni častilec Marijin je imel pogreb, kot ga Žabnice zlepa niso videle. Spremljalo ga je pri pogrebu 9 duhovnikov in skoraj vsi žabniški župljani. Upajmo, da je že prejel obilno plačilo pri svoji nebeški Kraljici. N. p. v m.!

Socialno izpraševanje vesti. Krvavi komunistični nemiri v Lvovu so nagnili škofa Teodorovicza in Twardowskega, da sta razglasila oklic na delavstvo in vse prizadete kroge, ki je obenem glasen priziv na socialno vest. Nadpastirja izjavljata, da ne moreta verjeti, da bi se bilo pošteno in vrlo delavstvo Lvova dalo ujeti v mreže iz inozemstva prihajajočih revo-

lucionarnih hujskačev, ki bi radi vso deželo pripravili v nesrečo. Ob sklepu okrožnice je pa dostavek:

»Zdaj je pa za krščanske sloje nastopil trenutek, da napravijo resen račun o vsem, kar so opustili ali zanemarili v socialnih dolžnostih do delavskih vrst. Koliko površnosti in koliko krivic bi se dalo v njih odnosih do delavstva ugotoviti! Čutimo dolžnost, da opozorimo odločujoče činitelje na okolnosti, ki pričajo, da danes trenutna sredstva ne zadoščajo več za ozdravljenje socialnih neprilik. Razdirajočemu idealu komunizma je treba nasproti postaviti ustvarjajoč in velikopotezen vzor gospodarske in industrijske obnove na Poljskem...«

Svoboda? Komunisti in vsi, ki podpirajo ali pišejo za španske »rdeče« čete, trobijo v svet, da se borijo za svobodo. Kakšna je ta svoboda, so izpričali dovolj na februarjem brezbožniškem kongresu v Moskvi, kjer je bilo sklenjeno, da mora v Sovjetiji v bodoče vsak šolski otrok od 8. leta dalje in vsak visokošolec biti vpisan v organizaciji brezbožnikov!

»Rad bi vedel, če so člani te zbornice prebrali okrožnico papeža Pija XI. o komunizmu. Ta okrožnica poudarja, da sta pravičnost in krščanska ljubezen do bližnjega najboljša orožje v boju proti komunizmu.« Besede, ki jih je spregovoril na seji zvezne zbornice v Kanadi pravosodni minister Ernest La Pointe.

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3623

Dr. Franc Dergane
šef-prim. kir. odd. v p.
Ordinira: 11.-1.

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

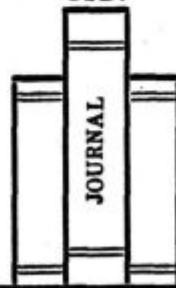
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.

Nove vloge vsak čas razpoložljive,
obrestuje po 4%, proti odpovedi po 5%

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

P * O * M * A * R * I * J * I * K * I * E * Z * V * S * V

OKTOBER

XXXV. LETNIK

1937

Ali naj še molimo rožni venec?

Najprej: Ali naj danes tudi in še molimo! Gotovo! Včasih so nam dejali: Zgodovina je učiteljica življenja. Vprašajmo torej krščansko zgodovino, ali je treba moliti!

Jezus se rodi v Palestini. Kdor le malo zna zgodovine, vidi, da pred Gospodom stoji vse polno vprašanj, ki nestržno čakajo, da pridejo na vrsto kakor nervozni čakalci pred ruskimi živilskimi skladišči. Če hoče Jezus ljudem res pomagati, se zdi, da mora rešiti zamotana politična, gospodarska in socialna vprašanja, ena bolj važna ko druga. N. pr. politično: Kaj naj store Judje? Ali naj še nadalje nosijo na ponosnih plečih sramotni jarem, ki ga jim je naložil rimski cesar skupaj s priliznjenim, sebičnim Herodom? Po Jezusovi smrti bo šlo to vprašanje na ostrino meča in izzvalo krvave vstaje in usodne prevrate.

Ali v tem, kako pravično ali krivično je urejena človeška družba, vsakdo na prvi pogled vidi, da Jezus mora odgovoriti na žgoče vprašanje: ali naj velik del človeštva še naprej ječi v sramotnem suženjstvu ali ne.

A Jezus na nobeno izmed teh in podobnih vprašanj ne odgovori naravnost, z izrečnimi besedami, čeprav bi ravno On lahko dal najtočnejši, najzanesljivejši odgovor, saj mu je sv. Peter dal spričevalo, ki ga ni napisala doslej še nobena univerza: »Gospod, ti v se veš!« Namesto tega pa pravi, da morajo vsi ljudje moliti: »Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime... pridi k nam tvoje kraljestvo... Daj nam danes naš vsakdanji kruh... in odpusti nam naše dolge...!«

Po francoskih, avstrijskih, marčnih, julijskih in ne vem kakšnih revolucijah, sredi španskega državljanskega boja, med tem ko se Irci na smrt navdušujejo za svobodo, ko na pragu cerkvene države stoji Gari-

baldi, ko je pred durmi politična in verska vojska sedemdesetih let, ko papež Pij IX. sestavlja veliki seznam protiverskih zablod devetnajstega veka, potem ko je usodni stroj včeraj skotil socializem, prav za desetletnico komunističnega proglosa se prikaže nebeška Devica v Lurdu mlinarjevi hčerki Bernardki Subirú in jo pouči, kako se naredi križ, in ji pove, kako se v nebesih molí sv. rožni venec!

Hm! Kdo bi mislil! Potem ima pa prav veliki španski državnik iz prav istega časa, Donoso Cortes, ko trdi, da tisti, ki molijo, store za svet več kot oni, ki se vojskujejo; in če je na svetu vedno slabše, da je to zaradi tega, ker je več vojsk kot molitve.

Papeži pretresajo v velikih pastirskih pismih na vso moč sodobna vprašanja: socialna, družinska, vzgojna; pišejo v Francijo, Nemčijo, Španijo, Mehiko, govore o brezbožnem komunizmu. In kako se vedno končujejo očetovi nauki? Katera je zadnja kitica, kaj zadnji evangelij? »Oremus!« Molimo! »Orate frates!« Molite bratje! Nujno je treba moliti (Brouster).

Odprimo n. pr. le okrožnico proti brezbožnemu komunizmu! Kaj se zdi sv. očetu najzanesljivejše orožje proti komunističnim zmotam? — Molitev!

Tako naroča vrhovni učitelj krščanstva svojim škofom:

»Ako Gospod ne zida hiše, se zastonj trudijo, kateri jo zidajo (Ps 126, 1).

Zato vas nujno prosimo, častiti bratje, trudite se vsak v svoji škofiji na vso moč, da se bo poživil in vsak dan bolj razvnel duh molitve in pokore.

Ko so apostoli nekaj vprašali Gospoda, zakaj niso mogli iz obsedene človeka izgnati hudega duha, jim je Gospod odgovoril: »Ta rod se ne izžene drugače ko z molitvijo in postom« (Mt 17, 20).

Ker smo prepričani, da tudi zoper zlo, ki dandanes stiska človeštvo, ni druge pomoči kakor ta, da se vsi z molitvijo in pokoro skupno bojujejo zoper skupnega sovražnika, zato nujno prosimo, da vsi podvoje svoje molitve in žrtve in tako izprosijo v teh težkih časih Cerkvi pomoči od Boga, po posredovanju Brezmadežne Device, ki je, kakor je nekdanji stari kači glavo strla, tako vedno najvarnejša zaščitnica in nepremagljiva »Pomočnica kristjanov«.

Torej nobenega dvoma ni, da moramo tudi spricho prihajajočega komunizma moliti, in sicer dva krat moliti, ker nas sveti oče prosi, da vsi svoje molitve podvojimo!

Ni pa tudi nobenega dvoma, da sv. oče misli zlasti na molitev sv. rožnega venca, saj pravi: Po posredovanju Brezmadežne Device, ki je še vedno nepremagljiva Pomočnica kristjanov.

Sv. rožni venec je najbolj sodobna molitev, molitev proti brezbožnemu komunizmu!

Francoski pisatelj Mauriac pravi v enem izmed zadnjih romanov: »Rožni venec starih ženic... Dobro, da ga svet prezira in ne sluti, kako mogočen da je!«

Če rečem: rožni venec, mi nehoté pred dušo vstane slika nabožne krščanske legende, kako Marija izročá sv. Dominiku rožni venec. Kaj je današnji ruski, španski, mehiški boljševizem, če ne pomnožena izdaja manihejskega krivoverstva iz časov sv. Dominika pred sedem sto leti!

Prosim, oglejte si samo tale trenutni posnetek: Manihejsko krivoverstvo se je v 12. stoletju razlezlo po Franciji, Nemčiji, Italiji, Srbiji, Balkanu. Cerkveni učenik in »medu polni« govornik sv. Bernard je imel misijone na Francoskem in na Nemškem, a skoro brez vidnega uspeha. Žalosten do dna duše je zapisal: »Kaj smo videli in vidimo vsak dan! Kdo bi mogel popisati, koliko hudega je prizadejal božji Cerkvi krivoverec Henrik! Veličastne cerkve so brez vernikov, verniki brez duhovnikov, duhovniki brez časti, in da povem vse z eno besedo, so še samo kristjani brez Kristusa. Cerkve, pravijo, da so shodnice, za zakramente se ne zmenijo, praznikov ne obhajajo več. Ljudje umirajo v grehah, duše odhajajo pred strašni sodni stol, ne da bi se bile spravile s pokoro in okrepčale s svetim obhajilom. Celó tako daleč gredo, da otroke kristjanov oropajo Kristusovega življenja in jim odtegnejo milost sv. krsta! O žalost! Ali naj takega človeka poslušajo! Ali naj kar cel narod veruje vanj!«

Brezbožni komunizem pravi: »Ni Boga; vse je materija; oseba in družina naj utoneta v državi; človek, ustvari si raj na zemlji, ker po smrti ni nič!« To je »vera« komunizma.

Sv. rožni venec pa ravno nasprotno: Bog, Duša. Neizmerno dragocena človeška osebnost. Družina z nedotakljivimi pravici. Naše trpljenje v luči Kristusovega. Vstajenje mesa in večno življenje!

Najprej: Verujem v Boga Očeta vse-mogočnega. Dne 23. maja 1498 se vzpenja Hieronim Savonarola po lestvici na vislice in pred velikansko množico na glas moli apostolsko vero. Lani umrli španski modrijan, bivši komunist Unamuno, pa pripoveduje o razbojniku, ki je na vislicah tudi molil apostolsko vero in prosil krvnika, naj zadrigne šele, ko bo izrekel: »In večno življenje!«

Če stoji naša družba morda pod vislicami, jo more rešiti samo še vera dvanajstih apostolov.

Potem pride očenaš. Komunisti so prvič leta 1848. povedali vsemu svetu, kaj hočejo, s tako zvanim komunističnim proglasom (manifestom). V tem proglasu ni sama zmota, ampak tudi lepe in koristne resnice. A če prav tanko poslušáš, zastrmiš, kako je vse lepo in resnično in vzvišeno prepisano iz Jezusovega proglaša, ki se imenuje Očenaš: Pridi k nam tvoje kraljestvo. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Zdrava Marija, blagoslovljena med ženami. Sveta Marija!

Mladi Karel Marks, oče komunizma, je pisal leta 1842, da bo komunizem rešil vsa sporna vprašanja, ki mučijo ubogega človeka. »Sedanji človek ni to, kar bi moral biti; v sebičnosti in pohlepnosti se je sam sebi izneveril. Takrat bo pa spet to, kar bi moral biti, človek, ki se ne zmeni za ,imeti', za zasebno lastnino, ampak samo za ,biti', za biti popolen, nesebičen, nov človek, homo novus!«

To je pač verna fotografija »nebeškega človeka«, ne pa nas, ki nas popadajo krči izvirnega greha!

To je le: Sveta Marija, blagoslovljena med ženami. Če pa hočemo, da tudi našo temo obsveti žar njene Prejasnosti, ni preveč, če petdesetkrat po vrsti kakor v bežnem filmu ujamemo sliko novega, nebeškega človeka.

Za nas grešnike, ki smo sicer prosili našega vsakdanjega kruha, a vemo, da moramo prej odpustiti in nam mora Bog odpustiti, tako da bomo v srce novega človeka zakopali temelje bodoče nesebične družbe.

Prosi za nas! Pisatelj letošnjega »Bogoljubovega« listka pripoveduje v nekem romanu, da je bavarski doktor v Moskvi srečal boljševiške policiste (GPU), ki so peljali izvoznjenega inženjerja pred »sodbo«. Doktor ga je usmiljeno pogledal, kakor da bi mu hotel pomagati. A nesrečnik mu je zaklical: »Ne reši me! Ne prosi zame!«

Strašna, značilna beseda za današnjega človeka, ki je izgubil vero in upanje: Ne reši me! Ne prosi za me!

Mi pa recimo s podvojeno vero in z utrjenim upanjem petdesetkrat: Prosi za nas z d a j in ob naši smrtni uri!

Veseli del. Slika dveh družinskih ognjišč Caharijevega in nazareškega, domačnih, skromnih, bogaboječih, v ozračju spoštovanja, ljubezni, pokorščine, avtoritete. In pa vzvišenost materinstva in dostojanstvo otrokovo: Ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila; ki si ga Devica rodila, ki si ga Devica v templju našla!

Sovjeti so hoteli družino spočetka razbiti, a zdaj že več ko pol leta sovjetski časopisi na vsaki strani poudarjajo, da je treba družinskega duha ojačiti. Poprej so ponavljali: Žena mora biti s v o b o d n a, zdaj pa vedno bolj zahtevajo: Žena bodi soproga in m a t i!

Nova postavodaja spet izjavlja, da so starši odgovorni za vedenje otrok. Da pa bodo otroci starše poslušali, je treba učiti jih spoštovanja in pokorščine. To nalogo ima boljševiški komsomol (K. Pravda, 3. januarja 1937). »Neki Maršak materi že dve leti ni nič pisal. Poklicali so ga v komsomolsko pisarno in je moral kar tam napisati pismo svojim staršem.«

Človek bi ne mislil, kako moderno, prav našemu času primerno, je moliti veseli del rožnega venca!

Žalostni del. Ki je za nas krvavi pot potil, bičan bil, težki križ nesel... Neizčrpna skrivnost trpljenja! Naša bolest v luči Kristusove!

Vrhovni branitelj Kitajske maršal Čanghajšek je pred desetimi leti sprejel krščansko vero. Ko je bil v ujetništvu, je bila edina knjiga, ki jo je kar naprej bral in premišljeval, Sv. pismo. Letos na veliki petek je poslal svojim ljudem dolgo pastirsko pismo, v katerem razklada, kakšno moč mu je dalo premišljevanje Kristusovega trpljenja. Proti koncu pravi: »Kako me je sram, kadar mislim na krotkost, ljubezen in usmiljenje našega Gospoda. Hočem napraviti še en korak naprej in biti p r a v i učenec Jezusa Kristusa.«

Če tako govori mož svetovnega razgleda in voditelj največjega naroda na zemlji, potem žalostni del rožnega venca vendar ni samo molitev brez zobih ženic!

In zelo prav je tudi, da se vsaka skrivnost desetkrat ponovi, ker dela Jezus pokoro za deset zapovedi, ki smo jih mi prelomili.

Socializem pravi: Vera je zasebna stvar. Beri in piši takole: Bog sme človeka ustvariti lepega, zdravega in bistrumnega, toda v njegove zasebne zadeve se ne sme vtikati. Sme dati zapovedi, samo da so »pametne«. O tem seveda odločuje — človek, ali so ali niso! Bog sme celo kaznovati, tudi hudo kaznovati, toda le »drugega...«

O, kako potrebno in za naš čas rešilno je, da kar naprej pribijamo: ki je za n a s krvavi pot potil, bičan in s trnjem kronan bil...

Marksov učitelj modrijan Hegel je vedno ponavljal: Na svetu je najprej Da, potem Ne in slednjič se Da in Ne sprijaznita in spravita. Komunisti pravijo temu: Dialektika.

Isto je z rožnim vencem! Veseli del: Da. Žalostni del: Ne. In končno se to nasprotstvo čudovito zenači in zgledi z vstajenjem in poveličevanjem v častitljivem delu. Dialektika rožnega venca!

Častitljivi del ali z drugo besedo: Vstajenje mesa in večno življenje. Ali še drugače povedano: zemlja ni edina pozornica, na kateri igra človek. Smrt ni konec, ampak začetek. Človek je otrok božji, o s e b a s klic o večnega življenja. oseba, ne pa kontrolna številka, ki se seštevava, množi, deli in če treba odštevava ali celo spremeni v ulomek. Številka ne more biti srečna, ker je številka, srce pa je neizmerno.

Na socialističnem kongresu v Turu je prepevala mladina v velikanskem sprevodu:

Hočemo jesti, hočemo piti,
hočemo plesa, hočemo smeha.
Stara naj vera preneha!
Vse hočemo sami soditi.

Kako prav in potrebno je, da v častitljivem delu petdesetkrat izrečemo obsodbo materializmu in izpovemo, da verujemo v resničnega »novega človeka«, ki bo vstal iz groba in živel večno življenje!

»Petdesetkrat«, bo dejal moderni človek, ki se mu vedno tako mudi, ki mu je že sekunda silno dolga doba, saj danes lahko napravi v eni sekundi tristotisoč različ-

nih slik istega predmeta, ki se premika. »Čemu to utrudljivo, brezsmiselno ponavljanje?«

O človek, ali ne veš, da je ponavljanje temeljni zakon življenja? Vsak dan večkrat jesti in piti, vsako minuto dvajsetkrat dihati; in vsako minuto ti srce več ko sedemdesetkrat udari. Ali ni to dolgočasno?

Ali misliš, da oznanjevalci komunizma ne ponavljajo? Ali morda ne veš, da je imel Lenin s svojimi govori pred delavci zato tako velik uspeh, ker je vedno naprej neusmiljeno ponavljal isto misel, v enem govoru po trideset-, petdeset- in če treba še večkrat, prav kakor bi jo s kladivom zabijal v trde butice. Prav tako delajo njegovi

apostoli. Kino, plakati, letaki, govorniki, suflerji, vsi neutrudljivo ponavljajo: Veliki, nesmrtni Lenin, nedosegljivi Stalin, smrt buržujem, vera je opij za ljudstvo itd. Komunizem je dosegel rekord v ponavljanju.

Pred kratkim sem previdel devetnajstletnega mladeniča. Med spovedjo so v veži molili rožni venec. Končno mi je dejal: Zdaj mi je oteklina iz nog udarila na srce. Poglejte, kako bije! V silnem hrepenenju po življenju je udarjalo 150-krat v minuti, tako da ga žila ni mogla dohajati. Zunaj so molili sv. rožni venec.

Sto petdesetkrat, to so vsi trije deli rožnega venca strtega srca in trpečega človeštva...
Jos. Šimenc.

Nebeškemu Samarijanu

*Z višav sem nebotičnih pal
na trda zemška tla;
ležala brez moči je
uboga duša vsa.*

*Tedaj pristopil k meni si
Ti duš Samarijan,
in dvignil si me k sebi,
ozdravil smrtnih ran.*

*S telesom si nasitil me,
napojil me s krvjo;
in zopet lahko dvigam
svoboden se v nebo.*

Fr. Neubauer.

Devica in Mati obenem

(Za sopraznik Marijinega materinstva)

11. oktobra.

Izmed častnih naslovov naše nebeške Gospe in Kraljice sta gotovo najvzvišenejša: brezmadežna Devica, pa Mati božja. Kakor svetle zvezde na jasnem zimskem nebu se blestita. Kateri izmed obeh pa je častnejši? Kdo bi zamogel to odločiti? Saj sta oba tako tesno povezana.

V Mariji, tej izbrani cvetki iz Jesejeve korenine, se je izpolnilo vse ono lepo in čisto in svetlo in močno, kar je človeški duh že tisočletja sanjal in opeval: *d e v i c a* in *m a t i o b e n e m*!

Plemenita srca in svetli duhovi so že od vsega početka spoznali vrednost in lepoto neokrnjenega, neomadeževanega *d e v i š t v a*. Saj nas že misel na to napolnjuje z nekim svetim spoštovanjem, z nekim nepojmljivim strahom pred to neskalseno čistoto, z nekim prosojnim nagnjenjem do

takega neoskrunjenega in vendar tako preprostega in ponižnega bitja.

A mati? Že tisoče in tisoče let prepeva človek njeno slavo — in ni je še izpel do konca.

Mati — mučenica. Da, res je! Tudi to je res, da tega naslova ni iznašel šele naš današnji šibki in sebični rod. Zapisan je že na prvih listih Sv. pisma. Vsa tisočletja, kar človek živi in misli, vsa ta tisočletja so blagrovala ženo, kateri je Bog podelil srečo, da je v časti nosila in dojila in gojila sad svojega telesa — Stvarniku v čast, sebi v srečo in človeštvu v blagor. Celo naš Zveličar govori o tej sreči. (Jan 16, 21.) Srečna mučenica torej!

Mati — kraljica. V sredi svojih otrok, ob strani svojega moža je mati neomejena gospodarica; njena ljubezen — brezmejna, neizčrpna, ponižna in požrtvo-

valna ljubezen — to je njeno vladanje. Mati kraljica, a žezlo — nje ljubeče srce. Čim svetlejši so žarki ljubezni, ki sipljejo iz tega žezla, čim večji je njih obseg, tem številnejši in sijajnejši je odsev, ki objema in poljublja to mehko in osrečujoče žezlo — ljubeče materino srce. In kdo si more misliti večjo srečo, kot srečo, ki jo občuti nežno materino srce, ko jo boža mehka, hvaležna rokica nebogljenega deteta, ali ko jo z močnimi, odločnimi, moškimi rokami objema odrasli sin, pa četudi se ta objem kaže le v spoštljivi naklonjenosti in zvesti vdanosti? **Srečna kraljica torej!**

Mati — svetnica. Kot kazni za prvi greh je bilo naloženo ženi vse ono številno trpljenje, katero mora kot mati prestatjati. Toda božja ljubezen je tako velika, da spreminja celo kazni v srečo in blagor. Tako tudi pri materah. Pot njih življenja je strma in trnjeva, a tudi varna in kratka pot v — nebesa. Saj sveti Pavel jasno piše: »Žena pa se bo s tem zveličala, da rodi otroke, če s spodbudnostjo ostane v veri in ljubezni in svetosti« (I Tim 2, 15). Pisatelj Cankar torej ne pretirava, če imenuje svojo mater »svetnico«, kajti vsaka mati, ki požrtvovalno in zvesto in ponižno vrši dolžnosti svojega stanu je — svetnica. V tem je njena časna in večna sreča, a tudi sreča njenih varovancev. Torej zopet — srečna in osrečujoča svetnica.

A one ženske, katerih jalovost je namerana, grešna — samopašne »soproge« nevednih mož — so li mar srečne? In kaj naj rečemo o onih, ki posedajo po kavarnah in dvoranah, ki v avtomobilih drviijo iz kraja v kraj, ki plezajo po gorah ali se pa mehkužijo po kopališčih, kjer s pobarvanimi ustnicami srebajo čašo življenja!? Mar-li je to življenje? Pena je le in plehek nadomestek. In njih srce je mrzlo in prazno, njih življenje je kup razočaranj in brezkončnega dolgočasia. **Ne srečne ženske**, ki niso ne device ne matere. **Brezkoristna bitja!** Za čas in večnost — brezkoristna.

O vsem tem govori sv. oče Pij XI. v svoji encikliki o čistem zakonskem življenju. Da bi teh resnic ne pozabili, je vpeljal praznik **Marijinega materin-**

stva za ves svet. In tako stoji zopet pred nami Marija s svojim božjim Detetom v naročju, ta od vsega početka krščanstvu tako dobro znana in mila slika.

Devica in mati obenem, to je Marija, in sicer ona sama. Devica in mati obenem pa mora biti tudi vsak narod v svoji celoti. Tako mora biti naše ženstvo: deviško in materinsko obenem. Narod, ki ne spoštuje in ne ceni devišta, tudi mater ne bo imel. Danes premnogi za deviški stan sploh nimajo smisla in ga prezirajo. Nič manj žalostno pa je, da je pravih devic — takih namreč, ki so z dušo in telesom device, in to zastran Boga — tako zelo malo.

Sv. Cerkev — tudi ona devica in mati obenem — je pravo devišstvo in zvesto materinstvo vedno na vso moč cenila. Njej je žena prav tako sveta, prav toliko vredna kot mož. Devica celo več. Toda s tem svojim naukom, ki v glavnem ni drugega kot oznanjevanje križa in odpovedi iz ljubezni do Boga in večnega življenja, stoji Cerkev popolnoma osamljena v današnjem svetu.

In vendar! Polagoma se narodi streznjujejo. Pričeli so zopet ceniti in slaviti svoje matere. Dobro je to. Želeli bi pa le, da bi naš narodič korakal na čelu človeštva pri tej tako socialni in moralni reformi. Ni se treba bati, da bi pravo devišstvo radi tega škodo trpelo. Onim nešetitim pa, katerim je ostalo zaželeno telesno materinstvo brez njih krivde do zadnjega le dežela sanj in hrepenenja, pa ostaja še vedno — nekoliko trpka sicer, a nič manj lepa in osrečujoča možnost **duhovnega materinstva.** Tako bodo tudi one postale nekako device in matere obenem, Bogu na čast, sebi in drugim na korist.

Ker pa je naloga sv. Cerkve že od vsega početka le-ta, da v človeku vse dobro goji in podpira, zato z veseljem pozdravlja ta prvi znak npravnega ozdravljenja svojih otrok. Da bi njih ljubezen do materinstva in s tem tudi spoštovanje do ženstva še bolj stopnjevala, zato zopet in zopet kaže na Njo, ki je najbolj blagoslovljena med materami in prečista devica obenem.

O. Mih. Mlekuž, benediktinec.

I S K R E

Lažje — ne težje. Zakonski mož, ki živi s svojo ženko že 30 let v sreči in zadovoljstvu, je rekel na poročni dan svoji nevesti: »Hedvika, nikar ne pozabi tegale: Vzela sva se, da bi si življenje olajšala, ne otežila.« Žena je dala ta lepi nauk uvesti in okviriti. Podoba je nato obesila v božji kotiček poleg razpela na najbolj vidnem prostoru.

Spotakneš se lahko in padeš, ne da bi ležalo celo bruno ali cela skala na cesti, marveč je dosti že majhen kamen, ki si ga prezrl. — To velja tudi v npravnem življenju. Marsikomu je že majhen pogrešek, majhna lahkomišljenost zadostovala, da je nato globoko padel.

Rožni venec

*Vsak dan, sveta božja Mati,
rožni venec pletem ti,
da bi mogel tvoj ostati
in živeti v milosti.*

*Ko veseli del opravljam,
k tebi romam v Nazaret,
z angelom te tam pozdravljam,
kjer je Jezus bil spočet.*

*Spremljam te k Elizabeti,
ki te je pozdravila,
ko je Jezus bical v tebi,
ki si ti nosila ga.*

*V Bellehem s teboj potujem,
z angeli slavim Boga,
Jezusa tam pričakujem,
kjer si ti rodila ga.*

*Jezusa s teboj darujem,
ki je večna luč sveta
in skrivnost tam premišlujem,
kjer si darovala ga.*

*S tabo jokam in žalujem,
iščem, kličem Jezusa;
srečen se s teboj radujem,
ko si v templju našla ga.*

*V delu žalostnem se spomnim,
kaj je Jezus moj trpel;
po krzavi ga oblil je,
greh sveta ga je prežl.*

*Sveti kraj nato obiščem,
kjer je Jezus bičan bil;
rad sprejel bi del udarcev,
ki jih zame je dobil.*

*K Jezusu z Marijo romam,
ki je s trnjem kronan bil;
kelih bridkega trpljenja
je za naše grehe pil.*

*Dalje spremlja me Marija,
vabi me na križa pot;
pod bremenom težkim zdelan
padel večkrat je Gospod.*

*Na Kalvariji poslušam
tihe vzdihne Jezusa;
grešnost naša je ranila
in na križ pribila ga.*

*Del častitljivi me vodi
k grobu, kjer je Jezus vstal;
zmago je s trpljenjem svojim
srečno v naš prid dokončal.*

*Z Materjo na Oljsko goro
v mislih svojih zdaj hitim;
Jezus dvigne se v nebesa,
z njim združiti se želim.*

*Jezus je obljubo spolnil,
Svetega Duha poslal,
ki sedmere je darove
mladi sveti Cerkvi dal.*

*Mater ljubljeno po smrti
Jezus czel v nebesa je,
da ni videla trohnobe, —
kazni za nas grešnike.*

*Veselim sedaj z Marijo
njene večne sreče se,
ko jo Jezus za kraljico
vseh svetnikov kronal je.*

*Rožni venec ti bom spletal,
Mati, dokler bom živel,
da bi v raju tebe gledal,
Bógu večno slavo pel.*

Gregor Mali.

Naši odgovori

10. Grešil sem...

»E, pa kaj, če sem grešil, če sem res grešil,« se je na svojem učenjaškem pogorišču ujedal Tomaževčev, »saj nisem sam. Saj drugi prav tako greh delajo, — ali mar ne? Kaj menite, gospod Miha?«

»Slaba tolažba, France, prav slaba. Ali misliš, da je greh zato manjša hudobija in zloba, če ga delajo tudi drugi?« — »Ne vem...«
»Veš že, samo priznati nočeš. Če je v vaši vasi en sam gospodar zadolžen...«

»Že vem, kaj mislite reči: Potem še ne moremo govoriti, da bi bila vsa vas močno zadolžena; če so pa vsi gospodarji do vratu zadolženi, potem je pa v vasi, kljub morebiti na zunaj lepim hišam, doma uboštvo.«

»Vidiš, prav tako je. In pri grehu je podobno. Če bi en sam človek grešil, bi bilo to nekaj hudega; tem hujše pa je, če se dela greh kar na debelo.«

»Potem pa vi vedno govorite, naj se poboljšamo. Kako se bo človek poboljšal, če pa vidi okrog sebe le to, kar je slabega!«

»Na množino slabega zgleda se sklicuješ? Čakaj no, prav te dni sem nekje bral zapisano tole: 'Ni vredno velike hvale, če si dober med dobrimi, ampak, če si dober med hudobnimi. Kakor je namreč večja krivda, če med dobrimi nisi dober, tako je neizmerne pohvale vredno, če se med hudobnimi ohraniš dobrega.' — Kaj boš rekel na to?»

»Da je to gotovo zapisal kak svetnik.«

»Seveda! In še papež povrhu. To se ti je kar zdelo. Ali je zato kaj manj resnično?»

»Ne vem, kako bi rekel?»

»Zvijaj se, France, zvijaj se, pa to te ne bo rešilo.«

»Teško je vsaki besedi prikimati.«

»Posebno, če ti tista beseda ni všeč, kaj ne?»

»Strašno me pestite.«

»Samo toliko, kar se mi prav zdi.«

»Saj bi nič ne rekel, če bi bil greh res nekaj tako hudega. Pa to vendar ne more biti. Poglejte, zadnjič sem bil pri spovedi —«

»Ti pri spovedi! Pa sem res radoveden, kdaj je bil tisti zadnjič?»

»Pustimo to. Torej ko sem bil zadnjič pri spovedi, sem dobil za pokoro komaj par očenašev... Kaj bo to, če je pa greh res nekaj tako strašnega, kakor vi vedno govorite in vpijete.«

»Ljubi moj France, če boš po pokori meril velikost greha, potem kažeš s to besedo samo svoje duševno uboštvo. Ali nič ne veš, kaj govori Katekizem o smrtnem grehu?»

»Katekizem sem pa res že zelo pozabil.«

»Ne samo ti, pač pa še marsikdo drugi.«

»Ker res nimamo časa, da bi ga ponavljali. Preveč imamo dela.«

»Ne bo držalo, France. Ne preveč dela, ampak poniževalno se vam zdi, Katekizem v roke jemati. Ti in drugi živite v zelo zmotni misli, da je Katekizem knjiga samo za otroke.«

»Strašno nas sekate.«

»Nič prehudo. — Sicer sva pa malo zašla od tega, kar se morava pomeniti. Po naloženi pokori sem dejal, ne smeš nikdar meriti velikosti greha. Ne malega, ne velikega. Če bi ti šel za vsak smrtni greh bos in po golih ko-

lenih in še peš na Šmarno goro, pa bi še komaj zadostil za smrtni greh.

»Hudi ste pa.«

»Nič, če pomislimo, da je smrtni greh neskončno žaljenje božjega veličanstva.«

»Zakaj pa ga potem Bog tako lahko odpusti. Saj veste, kako pravijo: 'Greh gre v meh, meh počí, pa greh ven skoči'. — Ali ni tako?»

»Kje pa si to 'versko resnico' bral in našel zapisano? V Svetem pismu je ni, in če je tam ni, je tudi v nobenem Katekizmu ne boš našel.«

»Ne vem, kje je zapisana. Slišal sem tako.«

»Ali si pa že kdaj slišal tisti evangelij, ki nam pravi, naj se varujemo lažnivih prerokov?»

»Menda sem ga.«

»Ne samo menda. Moral si ga. Vidiš tudi tisti nauk o grehu, ki gre v meh in tako dalje, se je porodil v glavah takih lažnivih prerokov.«

»Kaj poveste!»

»To ti povem, da je ta tvoj nauk silno nevaren. Kako lahko nas zapelje na tisto nevarno pot, po kateri jih mnogo hodi? 'Ah, kaj pa je, če sem grešil, saj to nič takega ni,' tako pravijo; 'k spovedi bom šel, pa bo greh odpušen in mir besedi.' Morebiti si tudi ti sam tako govoril?»

»Ali berete misli z moje glave? Ali vam je kdo povedal?»

»Takah reči niti praviti ni treba.«

»Pa zakaj bi bila ta beseda tako nevarna?»

»Ker od takega govorjenja ni dolga pot do tistega greha, ki je označen z besedo: predrzno v božjo milost grešiti.«

»To pa vendar ne bo res.«

»Pa še prav zelo bo res. Moje trdno prepričanje je, da mi v svojem vsakdanjem življenju le preveč poudarjamo spoved in premalo važnosti polagamo na kesa nje. Vedno le tisti: 'K spovedi bom šel, pa bo vse dobro. Spoved je nekaj lepega, osrečujočega, ali brez kesanja in trdnega sklepa za poboljšanje — o d o b r i i n s r e č n i spovedi ni govora.«

»Zdi se mi, da vse preveč prečrno gledate na naše mišljenje.«

»Meni se pa zdi, da ne. Spoved sama brez kesanja nam je le za potuho. 'K spovedi bom šel — zakaj — zato da bom potem spet lahko na novo grešil'. Če kdo tako misli in ravna, je v usodni zmoti. Spovedi brez kesanja nas Bog varuj!»

»Oh, kako ste čudni!»

»Ponavljam svojo: v e č k e s a n j a ! Brez kesanja ni in ne bo odpustjenja! In ne nosimo kesanja šele k spovedi, obžalujemo vsak svoj

prestopok, vsak svoj napačen korak takoj, ali vsaj zvečer, preden gremo k počitku. Kakor hitro sem spoznal svojo nerodnost, takoj naj jo obžalujem, takoj naj sklenem: nič več, nič več!

»Do takega kesanja pač ne bo nihče prišel. To je preveč!«

»To je preveč za tiste, ki hočejo vedno tam ostati, kjer so bili. Kdor se pa hoče kakor izgubljeni sin dvigniti in iti k Očetu, ta pa se na poti poboljšanja ne bo obiral in ne bo premišljeval, kako bi in kako ne bi.«

»Oh, nehajte že no!«

»Samo še malo potrpljenja! Pot do resničnega kesanja nas mora voditi skozi poglede na božjo ljubezen, na božje usmiljenje in božjo dobrohotnost. Lepa je ta pot. Samo gledati moramo nanjo s pravimi očmi. Ne s takimi, s kakršnimi gleda na to lepoto svet. Svet hoče videti v božji ljubeznivosti, v božji usmiljenosti in v božji dobrohotnosti nekako božjo slabost, da se izrazim s človeško besedo. Ker je Bog dober in usmiljen, tako si mislijo ti ljudje, zato smemo na račun njegove popustljivosti grešiti po mili volji, kakor hočemo, kadar hočemo in kolikor hočemo. Tako izrabljanje in izkoriščanje božje ljubezni do nas nima

niti najmanjše zveze z resničnim in pravim kesanjem in seveda tudi ne vodi in ne more voditi do poboljšanja.«

»Vse preučeno! Ničesar ne razumem.«

»Rad priznam, da se je težko uživati v visokost in širokost, globočino in dolžino ves svet obsegajoče ljubezni božje. Poskusimo te misli podati kar na kratko: Bog je ljubezen. Tudi mene ljubi. In ker me ljubi, mi hoče tudi vse dobro. Zato hoče tudi odpuščati moje grehe, kadar jih resnično obžalujem. Zdaj se pa obrnimo: Ker Bog mene ljubi, ga hočem in moram ljubiti tudi jaz. To hočem delati, kar hoče on, to ljubiti, kar ljubi on. Česar pa on ne mara, tudi jaz nočem storiti in žal mi je, da sem kadarkoli kaj napačnega storil.«

»Ne vem, če bo šlo.«

»Mora itil! Počasi pa gotovo. Od koraka do koraka, recimo po domače: od spovedi do spovedi vedno bolje...«

France je s svojimi ugovori utihnil. Zamisljen in s povešeno glavo je šel svojo pot. Ali je pa ta zamišljenost znamenje drugačnega ravnanja ali bo ostalo vse pri starem? Kdo more to vedeti...

Le eden je, ki preiskuje človeške misli in človeška srca.
J. Langerholz.

Kristus Kralj človeških src

Kristus ni samo kralj našemu razumu in naši volji, temveč tudi našemu srcu.

Izmed zemskih kraljev so se nekateri zadovoljili s pokorščino, ki jo je podložnikom narekoval strah. Niso zahtevali, da naj jih ljubijo. Srce, to jim je bilo vseeno. Ljubezen malovredne ženske jim je bila dosti; ni jim bilo treba, da bi jih ljubilo njihovo ljudstvo.

Drugi so iskali, hoteli in nekateri dosegli ljubezen. To so bili najboljši, pa ne vselej najsrečnejši! Mnogim se pa sploh ni posrečilo. Zakaj, če imaš v roki meč, lahko zbudiš strah, dočim se znotraj srce upira. Če imaš smeh na ustnicah in polno naročje dobrote, pa še ne boš vselej izsilil ljubezni. Srce se da, če se hoče. Če hoče, pravi, da ne!

A kdor si ni osvojil srca, tak ima zelo malo. Zato kdor hoče popolno, neomejeno kraljevati, mora misliti, kako bi pridobil srce, srce v vsej njegovi notranjosti in globočini, srce ki je prav za prav samo ves človek.

Tak kralj je Kristus. Kristus zahteva ljubezen kot nekaj, kar se razume samo po sebi. Poslušajte, kako Kralj razglašja svoje pravice:

»Če kdo ljubi očeta in mater bolj kot mene, mene ni vreden.«

Silna beseda! Na videz krivična za človeško ljubezen in skoro spotakljiva. V resnici pa le prav preprosto pove to, kar mora biti in kar bi, če bi bilo, zemljo spremenilo v nebeško kraljestvo.

Kakor nikoli, tudi tu Kristus ne pretirava. Že kot Bog-Kralj ima popolno pravico do naše ljubezni. Kot Kristus-Kralj pa si jo je zaslužil z ljubeznijo. Poteguje se zanj s križa, s križa, na katerem visi Kralj, ki ga je na les pribila njegova ljubezen. »Glejte, vaš Kralj!« Drugi kralji se niso dali na križ pribiti, da bi si pridobili neokrnjeno ljubezen svojih podložnikov. Kateri so bili dobri, so bili le nekoliko dobri; nobeden ne toliko! Zato so bili najbolj ljubljeni izmed njih priljubljeni le nekaterim, in ne dolgo in nihče onkraj življenja.

Kdo bi se temu čudil? Ali ne poznate krhkosti človeškega srca, njegove nestalnosti, njegove nagle utrudljivosti? Ali ni zdajci razočarano? Ali nima tisoč prilik in večkrat zelo tehtnih razlogov, da se odmika in preklicuje? Osvojiti si srce, ohraniti ga zase v večni zvestobi, ali niso to blazne

Kip Zveličarja

na glavnem trgu v Poznanju. (Napis: *Sacratissimo Cordi — Polonia restituta. Presvetemu Srcu — obnovljena Poljska*)

sanje? Ali se ne pravi to, prav nič poznati zemeljske postave ljubezni?

Zdaj pa pogledjte! Ko je tako težko priporiti si ljubezen enega samega za dolgo, za vselej; ko je tako redko kdo kralj enemu samemu srcu, da se to zdi sploh nemo-goča stvar: preštejte, če morete skozi dvajset človeških vekov, število src, ki jim je Kristus bil Kralj in je Kralj. Pa ne samo za nekaj časa, temveč prav za ves njihov čas.

Pa niso samo stara, obrabljena srca, ki se hočejo v Njem pomladiti; ne samo razparana srca, ki prihajajo, da se v Njem popravijo; ampak mlada, polna, cela, nova, živa, nedotaknjena, goreča; srca, ki jim ne manjka drugih ljubezni; razvajena, negovana, ljubkovana srca, ki jih od vsepovsod

vabijo z božajočim glasom. Srca mož in žena, ki imajo nad svojimi človeškimi nežnostmi ljubezen zanj, ki nosi in varuje vse druge; srca mladeničev in deklet, ki so se nekega dne, dejal bi, iztrgala iz njih osrčja, da so se zagnala v Njegovo.

Marsikdo se je na smrtno uro kesal, ker je ljubil. A sv. Terezija iz Lizjeja je umirala z besedami: »Ne! Ne kesam se, da sem se dala Ljubezni.« Brez števila drugih je govorilo tako kakor Terezija. Brez števila drugih bo govorilo tako do konca sveta. Vsi zveličani bodo ponavljali to vso večnost. Prav to bo pa tudi najbolj notranje trpljenje pogubljenih v njih prostranem molku, da si bodo rekli in spet rekli: »Kesam se, da se nisem dal Ljubezni.«

Napisal Bellouard, prevel J. Š.

Kaj je lepega na Poljskem?

Svoj čas smo tukaj v »Bogoljubu« že malo pogledali okoli sebe po svetu, kaj je tam videti lepega. Povedati pa bi se dalo še marsikaj. In to tudi ni nepotrebno. Saj slišite, da je po svetu toliko slabega, grdega, da bi vam

to utegnilo pogum jemati, češ: ali bo vse vere konec?

Zato je potrebno, da slišite tudi to, da po svetu ni samo veliko slabega in grdega, ampak tudi še vedno veliko dobrega in lepega.

Slavko Pengov

Zup. cerkev v Šk. Loki (1931) (Foto Selhava)

Kristus Kralj

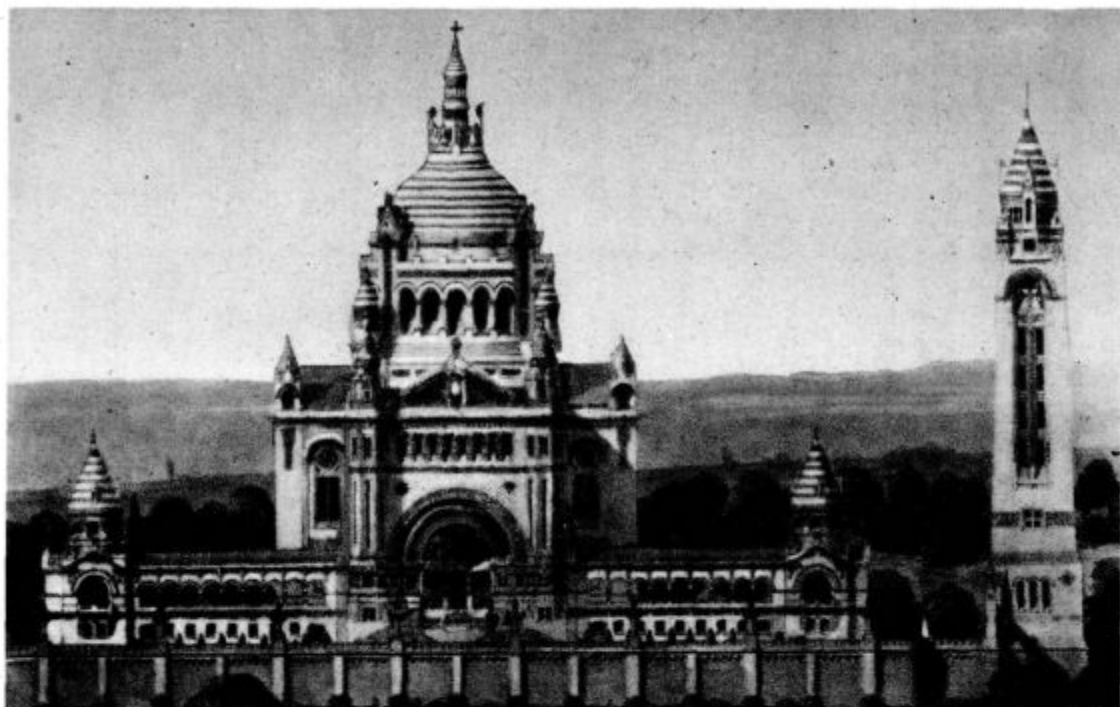
A slabo se veliko bolj na zunaj kaže, se bahá, razsaja, dirjá, kriči, da se sliši na daleč okoli, po vsem svetu. Dobro in lépo pa je tiho in skrito, skromno, skoro boječe, da svet le malo vé o njem. Čednost je res podobna vijolici, ki tiho čepi in cvete pod grmom, da se moramo globoko skloniti, če jo hočemo utrčati in povohati.

Poglejmo torej spet malo po svetu, da vidimo kaj lepega! To nam bo dalo novega poguma in vzpodbude za dobro.

Na Poljskem še nismo bili. Poljska dežela nam je dokaj neznana. Pred dvema letoma, ob Evharističnem kongresu, ko smo imeli v svoji sredi poljskega kardinala Hlonda kot papeževega odposlanca, takrat nam je Poljska tako rekoč malo bliže stopila. In kar nam je bilo posebno všeč, je bilo to, da je ta odlični gospod govoril tudi naš jezik. Kajti Poljska je slovanska dežela, kjer govore nam soroden jezik. — Potem pa smo na Poljsko spet zelo pozabili. In še letos — kar je res čudno — se nismo kaj ogreli za potovanje na Poljsko, četudi je bil tam gori veliki kongres Kristusa Kralja. Le pomislite! Lani se je bilo odpeljalo na Nemško v Berlin na tako imenovano olimpiado celih 700 Slovencev, letos pa na francosko razstavo v Pariz zopet 700 Slovencev. Ko smo pa vabili na Poljsko, se je priglasilo vsega skupaj 15 mož.

»Bogoljub« je že povedal, da je bil na Poljskem od 25.—29. junija kongres Kristusa

Kralja. Kaj hoče ta kongres? O tem se pomenimo pozneje. Najprej si oglejmo nekoliko poljsko deželo samo. Toda zunanost nas toliko ne briga; bolj notranje, versko življenje. Zunanjih lepot Poljska tudi nima ne; saj je skoro vsa velika dežela sama ravnina. Nepregledna ravnina pa, kjer ne vidiš nobenega hriba, je dolgočasna, posebno še za naše oko, ki je vajeno gledati visoke gore, srednjevisoke hribe in nizke griče, drugega poleg drugega in drugega za drugim. Le gorate dežele so lepe. Joj, kako veličasten je pogled na naše gorenske gorske velikane; kako nas zagrabi, ko gledamo z razgledne višine na naše griče in hribe, posejane s cerkvicami! Naši ljudje so tega le preveč vajeni, zato ne napravlja nanje nič posebnega vtiska. Kdor pa ima bistro oko za lepoto narave, ta občuduje, kako lep je ta svet božji. Pred seboj vidiš sto in tisoč vrhov naenkrat; pa dva nista enako visoka in ne enake oblike; vsak drugačen. Kaka čudovita raznovrstnost! Kako mogočna je roka božja, ki je vse to igraje napravila! Cerkvice po naših hribih pa dajejo slovenski zemlji posebno ljubek, nekako svet značaj. — Vsega tega ne vidiš na Poljskem nič. Le sempatja se zemlja malo dviga, je nekoliko valovita, in že to je očesu prijetnejše kakor sama gola ploskev. Kako dolgočasna mora biti šele Rusija, kjer — tja do Urala, ki loči Evropo od Azije, — ne vidiš nikjer nobenega grička, ampak sólo, samo golo ravan na vse strani

Lizje:

*Načrt za cerkev sv. Terezije Det. J.
(Pogled na pročelje)*

kamor pogledaš, tudi če se voziš dneve in dneve! Onstran Urala pa brezkončna Sibirija, tudi večinoma sama ravnina. Pa že samo evropska Rusija je skoro desetkrat večja od Poljske. A tudi Poljska ni mala država. Saj je od enega vogla Poljske do drugega dalj kakor od nas do Poljske. Pa smo se vozili iz Ljubljane do poljske meje svojih petnajst ur, le da smo na Dunaju čakali skoro dve uri. Prebivalcev ima Poljska kakih 30 milijonov. Od teh je 20 milijonov Poljakov. Drugi so pa Rusini ali Ukrajinci, tudi slovanski narod, katerega večji del ječi pod rusko boljševiško peto; 8 milijonov pa jih je pod Poljsko. Dalje je tu še nekaj Belorusov in tudi kak milijon Nemcev, pa nekaj Litvancev.

To — nekoliko potez o zunanjem licu Poljske. Vozili smo se preko Celja, Maribora, Gradca in Dunaja, čez Moravsko in Šlezijo. Silno prijetno je, če dobiš v tuji deželi domačega človeka, ki pozna deželo, jezik in vse razmere, te sprejme pod svojo streho in ti še drugod pomaga odpirati vrata. Take domačine smo dobili kmalu onstran poljske meje: v Mocili, pičili dve uri od mesta Krakova. Tam je samostan nam znanih cistercijanov, in v tem samostanu pet slovenskih patrov. Sam predstojnik samostana, prijor P. Robert Kuhar, je naš mož. Ne vem, zakaj je bil samostan na tem, da bi bil skoro propadel; pa je dobil naš stiški samostan od vrhovnega predstojništva svojega reda nalogo, da ta samo-

stan poživi in zopet povzdigne. Zato je tam toliko časa nekaj slovenskih patrov, dokler si ne privzgojé dosti poljskih. Oče prior je sprejel naše potnike — s škofom našim vred — na kolodvoru v Krakovem in jim bil kažipot in tolmač po Poljski do Poznanja. Meni pa, ki sem se ločil od ostale družbe, da sem prišel v Poznanj še pred pričetkom kongresa, je poslal v mesto Katowice mladega poljskega paterčka, ki zna dobro slovenski, ker je dve leti bival v Stični. In ta me je spremljal ves čas na mojem potu po Poljski ter mi odpiral vrata na desno in levo.

Preden gremo preko Krakovega, Mogile in Čenstohave do Poznanja, bodi takoj povedano, da je ves poljski narod katoliški, — in sicer, kar je posebno važno — dobro katoliški, globoko veren, pobožen. Za danes vam pokažemo samo eno sliko s Poljskega: Kip Srca Jezusovega na javnem trgu v Poznanju. Ta kip je postavljen šele po vojni — na mestu, kjer je prej stal spomenik nemškega državnika Bismarcka, ko je bil Poznanj in zahodni del Poljske še pod oblastjo Nemčije. Zgoraj ima latinski napis: »Sacratissimo Cordi — Polonia restituta« — »Pre-svetemu Srcu — obnovljena Poljska«. Kip sam — glejte in primerjajte ga z živimi osebami pred njim! — ima trojno človeško velikost. Obraz je prav mladosten in ljubezniv (kar se na sliki dobro ne vidi). Ob straneh sta doprsna kipa papeža Pija XI. in umrlega nad-

škofa poznanjskega, kardinala Dalbora, prednika sedanjega kardinala Hlonda.

Že to, da so v zahvalo za obnovljeno poljsko državo postavili tak kip, je znamenje, da je Poljska verna dežela. Glejte pa tudi, kako je s cvetjem obložen in okrašen! Pa še nekaj poglejte! Dva človeka klečita in molita na stopnicah! Ta trenutek samo dva. A kadar greš mimo, vselej boš videl na stopnicah

klečeče molilce, časih celo vrsto. Spomenik stoji sredi mesta na obširnem trgu; okoli so mogočne palače. Pa se ne sramujejo tam javno moliti. Tudi v drugem delu mesta sem videl pred neko kapelo kar sredi ulice ljudi klečeče. Po modernih mestih danes to ni več v navadi. Bi se maloverni ljudje ob to skoro spotikali, pobožni pa najbrž sramovali. Na Poljskem pa ne. Tako vlada tam še verski duh.

J. Kalan.

Da ne bo natolcevanja in krivične sodbe

Katoličani vseh deželá so državljansko vojno na Španskem po večini pravilno presojali. Samo v Franciji se je javno mnenje po vplivu marksistov obrnilo v nasprotovanje nacionalistom. Tem francoskim krogom so v besedi in časopisju pritrjevali komunistično in framasonsko nadahnjeni krogi vsega sveta. Španski škofje so sedaj razposlali po vsem svetu obširno spomenico, ki jo je podpisalo 6 nadškofov, 35 škofov, pet kapiteljskih vikarjev in dva kardinala — s tem namenom, da bi razpršili napačno presojanje španskih homatij in da bi odstranili nepoznanje, ki je okuževalo javno mnenje med narodi.

S svojim pismom hočejo španski škofje tudi dokazati notranjo upravičenost bojevanja, ki brani narodno in katoliško Španijo proti komunizmu. Okrožnica pojasnjuje, da katoliška Cerkev sedanjega boja ni želela. Goreča svetišča v Madridu (maja 1931), rdeči upori (oktobra 1934), strašno divjanje od februarja do julija 1936, ko je bilo uničenih 411 cerkvá

in izvršenih 3000 zavratnih napadov, teptanje verskih in cerkvenih pravic — to in še marsikaj je pripravljalo pot revoluciji, zlasti pa še ruski komunisti, ki so rdeči Španiji pošiljali pomoč. Dne 27. februarja 1936 je sklepila ruska kominterna španski prevrat. Španija bi bila postala torišče anarhije (popolnega nereda in brezvladja), če bi ne bili pravčasno nastopili Frankovi nacionalisti s svojim uporom, ki je bil upravičen. Vera, socialna pravičnost, državljanski mir, splošna blaginja — vse to je bilo v očitvidni nevarnosti, zato rešilni udar ni smel izostati; kajti komunizem je napravil v Španiji prvi veliki poizkus, ki je bila od njega zavisna usoda vse Evrope. Cerkev v tem usodnem času ni mogla ostati nadstrankarska; morala je nacionalne ukrepe podpirati, saj ni šlo samo za špansko domovino, marveč tudi za večnostne pravice Boga in Cerkve. »Naj živi Kristus Kralj!« — to je bilo geslo Frankovih nacionalistov. Le zmagá teh more priboriti deželi mir in pravičnost.

Pastirsko pismo opisuje dalje španski komunizem, njega satansko divjost in brezprimerno grozovitost. Vse je šlo po pripravljenem načrtu. Malo pred revolucijo je došlo iz Rusije 79 hujskačev. Po vseh mestih in vaseh so bili nastavljeni rdeči miličniki. Rušenje cerkvá je šlo po naročilu. Črne liste, ki so v njih bili zaznamenovani na prvem mestu škofije, so bile razdeljene med biriče. Uničenih je bilo 20.000 cerkvá in kapel, umorjenih 6000 svetnih duhovnikov in 300.000 meščanov, samo v Madridu v prvih treh mesecih več ko 22.000. In to brez obtožbe, brez preiskave, brez razprav in brez dokazov. Mnogo so jih strašno mučili, pohabili, oslepili, v ogenj vrgli, žive pokopali, po životu trgali. Muzeje so oropali, knjižnice ugonabljali, umetnine pokončavali, bogokletnosti počenjali...

Končno odgovarjajo škofje na očitke onih, ki oponašajo Cerkvi njeno stališče do državljanske vojne:

Lizje:

Bazilika sv. Terezije Det. J.

Lizje:

Kripta v baziliki sv. Terezije Det. J.

1. Cerkev nikakor ni bila napadalka. Rdeči vihar je nenadoma napočil, in sicer na vseh krajih obenem.

2. Ni res, da bi Cerkev imela tretjino španskega ozemlja. V njeni lasti so samo neznatna zemljišča, župnijske in vzgojne hiše, in še teh se je oprijela država.

3. Cerkev se ni vmešavala v politiko, marveč je bila vsikdar pošteno na strani ustavovernih oblasti. Zavezala se ni nobeni stranki, marveč je vsekdar izvrševala le svoje dušnopastirske dolžnosti.

4. Državljska vojna ni razredna borba — in Cerkev se nikakor ni pridružila bogatašem.

5. Državljska vojna ni prizor med splošnim pogajanjem demokracije in diktature, in Cerkev ni izrekla nobene politične sodbe o teh državnih oblikah. Prizna pa: Nacionalna vlada zagotavlja, da bo uresničila in spoštovala v novi državi temelje socialne pravičnosti.

6. Nacionalno gibanje ne namerava vpejljati samolastnega gospostva, ki bi hotelo

narod zaslužjiti, marveč hoče obnoviti narodnega, s krščanstvom prežetega duha stare Španije.

7. Govoriti o »beli strahovladi« je bedasto; izjemoma se je zgodilo, da se je pre naglil kak nižji voditelj.

8. Separatizem (oddelenje, odcepljenje) Baskov, ki so bili gluhi za opomin Cerkve, je treba obsoditi. Da bi se brezbožni komunizem spravil s krščansko kulturo, je prazna misel. Baski, ki so verjeli, da bi se to moglo doseči, so v zmoti in ravnajo proti papeževi okrožnici o komunizmu, v kateri se ravnanje baskovskega ljudstva odločno obsoja.

9. Ni res, da bi bili med španskimi duhovniki samo iz vrst višjih slojev. Dokaz: Skupno je bilo na Španskem leta 1935 7400 bogoslovcev; med njimi 6 iz plemiških rodbin, 115 iz boljših hiš, 7280 pa revnih ali skoraj revnih.

Španski škofje prosijo obenem škofo vsega sveta, da bi v okrožnici obrazložene resnice širili in za rešitev Španije trajno molili.

A. C.

ISKRE

Redovitost je božja hčerka; zato jo pa na zemlji tako malokje najdeš.

Nedolžnost je kakor pražozd. Če le en človek vanj pride, je že oskrunjen.

Saj bi ljudje tako ne grešili, če bi vedeli, kako velika neumnost je greh.

Kako krasno bi bilo na zemlji, če bi ljudje krščansko ljubezen do bližnjega tako gojili kot šport.

Vest je državni pravednik srca.

Kolikor grehov storiš, toliko tiranov imaš nad seboj.

Soncu naproti

(Povest. F. H. Achermann. — Poslovenil Janez Pucelj. — Dalje.)

Odločilno spoznanje.

Stud. iur. Vladislav je nenadoma prenehal kaditi, ne pa nositi rute okrog vratu. Zamišljeno so mu zrle mrzlično temne oči, kadar se je pozabil čuvati, v daljo. Glas mu je imel še vedno tisto posebnost: komaj si opazil, da beblja. — Če si ga vprašal, je govoril o prehlajenju, o kataru, ki preide — toda ruta okrog vratu je ostala in — — svoji največji strasti, čezmernemu kajenju, se je odrekel. Aram se za vse to ni Bog ve kaj dosti menil. Njemu so dajale dela druge reči.

Nekega lepega dne je šel tako tja po poti kakor človek, ki so ga spustili za poskušnjo iz blaznice. Kar začne cveticam ob poti sekati glave, nato zgrabi palico za konico ter koraka z ročajem navzdol; pogledal bi rad, koliko je ura, pa potegne iz žepa denarnico; dami, ki jo je srečal, reče »servus«, in ko ta lahkoživega študenta začudeno pogleda, ji odločno odvrne:

»Pa je le tako!«

»Prosim?« povpraša dama neznansko začudena.

»On ne more več priti, nikakor ne več!«

»Kdooo?«

»Mesi... ah, prosim, oprostite!«

Dama gre in Aram tudi. Kmalu pride do razgledne klopi olupševalnega društva in sede poleg — na dokaj oster mejnik. S konico palice riše v pesek hebrejske črke in govori zraven:

»Nemogoče! — On ne more več priti! — Mi čakamo zastoj na Mesija Jahveta! — Čakamo lahko še dolgo, Bog pravični... On ne pride več. — — — Če je sploh kak tak »Odrešenik«, je že moral priti. Prerokbe predrimске dobe kažejo na čas Heroda Velikega, Idu-mejca! — Naš narod in zlasti pismarji so to tedaj tudi morali čutiti; saj je kar mrgolelo lažnih misijev tiste čase. Še Herod je sijano pozidal tempelj, da bi si pridobil obstrét (soj) Mesija.

In — — —!

In ta čas — — prav ta čas — — je prišel tudi on — on — — Nazarečan — — sin tiste — — tam je podoba Madone! Poglejmo si stvar malo...«

Arama Bela je videti, da je prevzel čuden nemir, nervozna razdraženost, vročičnost, ki mu čestokrat rdeči lica, raztresenost, ki kar v oči bode. Proč mora, na potovanje, mora — — kamorkoli že, kakor »večni jud«...!

V začetku junija se začno za Arama Bela počitnice. Pridrži si stanovanje za zimsko polletje — sam ne ve zakaj — se uslužno poslovi od Agneze in službeno od Vladislava in odpotuje z orientalskim ekspresom čez Dunaj, balkanski polotok v Palestino. Tam in zlasti v metropoli, v Jeruzalemu, se ukvarja v spremstvu rabinov* s hebrejskimi rokopisi, preiskuje

* Judovski učeniki.

a) Škof ljubljanski dr. Rožman blagoslovlja temeljni kamen za spomenik slov. vojnih žrtev (Brezje, 29. avg 1937) — b) Žalni obred za f vojne žrtve v svetovni vojski

*Družice pri poroki v Žalcu, 26. jul. 1937
(Glej dopis v odd.: Marijne družine)*

zgodovinske kraje, koder se je mudil Nazarečan, poslušaj, kako molijo in zdihujejo judje ob templjevem zidovju, da se mu trga srce, in odpotuje potem v Rim, da bi videl katakombe.

Nekega večera strmi gori h kolizeju, pa ga ne vidi:

»Samo ena« — govori, kakor da ni prisoten, tja predse —. »Samo ena od vseh verskih ločin je od časov Nazarečana do danes vzdržala in ta ločina ni do danes spremenila svojih verskih nauk. Samo ena — grešna rimska Cerkev! ... Zakaj Cerkev, to so ljudje, in ti ljudje so grešni, torej ni Cerkev sveta, temveč grešna!«

Aram Bela se oprijemlje — kakor človek, ki pada — zadnje slamnate bilke!

V hotelu, v njegovi sobi visi med drugim tudi katoliški koledar. — Ko pride nekega večera ves izgubljen v globoko premišljevanje domov in zasleduje s pogledom muho na steni, zagleda, da kar odskoči:

»Tam! — Tam — 19. september: Januarij in tovariši — — Danes smo šestnajsteja in 19. pravijo, da se godi čudež.«

Vročje mu mrši po hrbtu:

»Hajdi v Neapol! — Moram si to zadevo, to sleparijo ogledati!« Toda, čakaj! Tam leži še od včeraj ekspresno pismo od Noeme neodprto na mizi. Hlastno mu pretrga oмот, tako nekako odpre človek ribi trebuh, preleti štirinajst na tesno popisanih strani in zasledi

skoraj na slednji strani, kako se venomer ponavlja beseda »hladnost«. — »Hladnost« —!

Tedaj teče še naglo v mesto in ji pošlje — dragocen kožuh z zagotovilom večne ljubezni in zvestobe, »če zimske megle prehitro ne pritisnejo« — kakor napiše v svoji raztresenosti.

Kajti vse mišice mu kar drgetajo 19. septembra naproti: Da bi videl čudež!

Nadnaravne moči čutno nadzirati, jih gledati, prijeti! Stati pod portalom tostranosti in onostranosti! — Videti dogodek, ki nasprotuje zakonom narave — vsaj za nas ljudi! — Opozovati, kako seže Vsemogočni naravnost med kolesje stvarstva!

Skoraj, skoraj ne more verjeti!

Neapol: čudež svetega Januarija.

18. septembra popoldne pride Aram v Neapol in najame brž avto do stolnice Santa Maria Assunta (Marija Vnebovzeta), ki ji pravijo ljudje San Gennaro (Sveti Januarij). Ker je že bil prej v Neaplu dvakrat in so mu znane glavne prometne ceste, opazi takoj, da ga vozi voznik po dolgih ovinkih in stranskih ulicah, da bi iztisnil iz njega več voznine. Ne zastran denarja, pač pa da bi ga kaznoval, premetenca zvijačnega, izstopi Aram na ovinku ceste, kjer mora voznik, kar se da paziti in voziti počasi. Skoraj prav pred stolnico ga spet sreča, kako gre nazaj s praznim vozom

in poklapanimi ušesi... in se mu kar dobro zdi!

Aram Bela se je sicer v svoji naglici pozabil preskrbeti s priporočili, kar bi bil čisto lahko naredil; zato pa ima s seboj zlati ključek, ki v Italiji vsaka vrata odpre.

Za pol lire na uro si najame vodnika.

Ta ga pelje takoj k zelo ljubeznivemu duhovniku, ki »mlademu teologu« iz Innsbruka preskrbi dovoljenje, da bo smel jutri zvečer biti v najbližji bližini, ko se bo godil čudež.

Nato si ogleda Aram kraj, kjer naj bi se zgodil čudež: stolnico z glavnim portalom, zidanim leta 1407, grobnico svetega Januarija, stolnici prizidano kapelo, kjer počiva truplo mučenčeveo.

Glava in obe stekleničici s strjeno krvjo so v »zakladnici« za oltarjem svetega Januarija. En ključ od zakladnice ima škof, drugega kardinal. Kako rad bi Aram že danes videl obe stekleničici! — Toda tu se ne da pomagati! Bili sta zadnja leta že dovolj dostikrat preiskani!

Pred stolnico se Aram zahvali duhovniku, ki mu je tako prijazno uslišal prošnjo in hoče hkrati tudi plačati vodnika; ta pa zatrjuje togo in krepko, da sta se zmenila za liro za pol ure in ne za eno uro za pol lire. Aram ga presune s pogledom:

»Prisezi pri san Gennaru!«

»Prisegam! — Prceej! Tri prste!«

»In nate — denar! Saj res! Bi me jutri peljali dopoldne na Vesuvio?«*

»Volentieri! — Prav rad!«

»Bene! Alle undici! — Prav! Ob enajstih!«

»Molto bene! — Imenitno!«

Drugi dan točno ob enajstih pride guida** vestno, prejme zgovorjeno plačilo in ga čez pol ure že — nikjer več ni.

Cemu lezti na Vesuvio, ko ga človek lahko gleda tudi od spodaj gori!

Proti večeru oblega stolnico 70.000 ljudi. — Kdor bi nenadoma, ne da bi vedel kaj in kako, prišel zraven, bi pač imel divje vrvenje lahko za vstajo lakotnikov, ki pričakujejo, da se bodo v stolnici nasitili.

Eno uro pred začetkom slovesnosti je Aram Bela v zakladnici. Poleg mladega duhovnika lahko natančno razloči, da so izpostavili kri mučenčeveo še v trdem stanju nasproti glavi svetnikovi na oltar.

Slovesnost se začne.

Aram je bled od pričakovanja in s klobukom v drhteči roki strmi v oltar. Še lahko natančno razloči skorjo v stekleničici.

Kaj se bo zgodilo zdaj?

Po svečanih vežah stolnice šepčejo molitve kakor veter v božjem gaju.

* Ognjenik za Neaplom. ** Vodnik.

In šepet narašča, postaja prisrčnejši, silnejši, grozeč.

Ljudje leže, kleče na tleh, stegajo roke proti oltarju, ihte, zdihujejo.

Ali molijo tako, da bi prejeli milost, ali da bi videli — igro? Za oboje!

Množica je videti, kakor da valovi proti oltarju, se tam odbija, buči in hrumi.

Iz valov zraste silen vihar, iz šepetanja grom — dosti jih joka, dosti ječi, zdihuje; tuleči valovi se valijo tja gori in skozi valovje viharja trzajo kakor jarki, strmo svetlikajoči se bliski: »... Il miracolo, il miracolo! Dov'il miracolo? — Čudež, čudež! Kje je čudež?... San Gennaro! — Sveti Januarij!... Follia! Tartufi! Inganno! — Bedarija! Hinavci! Sleparija! ... Oh Santo, Santo! Il miracolo! A basso al Santo! — O svetnik, svetnik! Čudež! Dol, svetnik!...«

Aram meni, da ne sme zaupati svojim ušesom samim; pač ne ve, da ima to silno razburjenje ljudstva tudi svojo psihološko stran — če že ne pomislimo na južno kri in na anarhistične elemente, ki hočejo omazati posvečeno čast prazniku; Neapolitanec namreč veruje iz stare izkušnje, da pride še isto leto, če se čudež ne zgodi — Vezuv! In dozdej je bojda imel prav!

Dolgo, dolgo gre tako: forte, fortissimo, furioso...*

* Krepko, kar se da krepko, besno.

Dobrodušni Janezek in njegova resna sestra Vera iz gorenjske prestolice

Tedajci Aram mahoma zastane sapa, zastrmi v steklenico, kardinal nadškof vstane: Čudež se godi! Resnično!

In zdaj pozabi Aram samega sebe; pririne se bliže — tam v stekleničici je kri, živa kri — kardinal jo kaže okrog, mu jo podrži pred očmi, jo kaže ljudstvu... Zvonovi stolnice zaigrane v hrušč ljudstva, ki kriči od vznícenja in glasno vzklika od radosti. Vzdihljaji done po cerkvi — Aram zaide v gnečo, previrajo ga sem in tja — verna Neapolitanka mu položi v preobilju svojih čustev zastrto glavo na ramo; Aram pusti, navdušenje ga je potegnilo za sabo in čez deset minut opazi, da mu je zmanjkalo denarnice! Dobro, da ima pri neapolitanskih bankah neomejen kredit! Še enkrat hoče valujočo kri opazovati od blizu in potem se prerine postrani venkaj — venkaj na sveži zrak!

Zunaj leži neapolski zaliv v pravljicnem mraku kakor izzvenela pesem in rahel veterc zveni nad njim kakor tiha harfa.

V pristanu zagore svetla znamenja na ladjah kakor zvezdna vojska, okrog po višinah valove zublji veselih kresov proti nočnemu nebu in — celo uro zvone zvonovi po vsem mestu.

Kajti čudež se je zgodil!

Čisto gotovo se je zgodil!

Še zvone zvonovi, medtem ko Aram brez cilja, gnan od najbolj nasprotujočih si misli, gre gori skozi polkrožno dvigajoče se nasade zalivovih višin.

Mahoma utihnejo zvonovi; tišino je motil samo še tihi žar umetelnega ognja in rahlo drhtenje vetra kakor nad pravljicnimi poljanami izgubljenega raja.

Aram Bela se nasloni kakor zlomljen na marmorjevo ograjo in si podpre glavo v roko.

Čustvo neskončne zapuščenosti ga prevzame. Tako mu je, kakor da je sam samcat na vsem svetu, kakor da sta ga zapustila in pozabila oče in mati in brez njega praznujeta praznike življenja... Kakor od angelskih harf priplava od nekd stara neapolska pesem:

»O Santissima — O Presveta...«

Od tako daleč — od tako daleč!

Vezuv žari.

In na vonju lavorik priskaklja druga pesemca, nağa, čutna, ki jo pojo človeška usta, kakor strupen dim.

Aram posluša in ne sliši vsega tega.

Misli na čudež, na resnični, neoporečno ugotovljeni čudež svetega Januarja!

Videl je čudež, pogledal božanstvu v obraz, skoraj kakor — kakor lucifer, visoki duh, in...

Prav za prav bi moral zdaj postati — — kristjan, in sicer — tu se ne sme ne braniti ne vojskovati — katoliški kristjan. Razum mu veruje; saj mora verovati! Zakaj poskušnja se je sijajno obnesla!

Toda srce mu noče; srce se mu naravnost upira.

Pred »grešno cerkvijo«!

(Nadaljevanje.)

I Z Ž I V L J E N J A C E R K V E

Beseda svetega očeta Pija XI. o vzgoji. Ko je papež Pij XI. sprejel nedavno v Kastelu Gandolfo belgijske vzgojitelje, jih je opozoril na odličnost službe, ki jo izvršujejo. Med drugim je rekel: »Krščanski učitelji in vzgojitelji! Vaš poklic je res odličen; lahko trdimo, da je treba prištevati poleg milosti svetega krsta med najodličnejše darove božje dar krščanske vzgoje. Gorjé pa Belgiji in gorjé vsem deželam brez izjeme, ki se v njih krščanska vzgoja zanemarja ali celo izpodkopuje! Ne maramo veljati za proroka, vendar pa vidimo že naprej, kaj bi potem neizbežno prišlo. Tožbe in solze bodo jutri brez koristi, če se ne oprimemo danes edinega pomočka, in to je krščanska vzgoja!«

23 posebnih vlakov je pripeljalo v Lurd med osmino Velike Gospojnice 70.000 vernikov. To francosko narodno romanje v Lurd je že 65. Bolniki so se pripeljali v vlak, ki je bil prirejen in udobno opremljen prav zanje. Rev-

nim slojem je bila omogočena udeležba z večjo zbirko, ki je znesla 200.000 frankov. Listi pišejo, da je nenadoma ozdravelo pri tej skupni pobožnosti 7 oseb. — Dne 12. avgusta t. l. ob štirih popoldne je prišla iz kopeli v Lurdu popolnoma zdrava, da je takoj hodila, gospodična Yvone Mignon, stara 27 let. Doma je iz Pariza. Bolehala je od 7. leta dalje. 20 let so jo prevažali od bolnišnice do bolnišnice. Razjedala jo je tuberkuloza v pljučih, v srcu in hrbtenici. Zanimiva pa je zlasti njena izjava, ki jo je zapisal zdravnik dr. Zudenigo. Ta je namreč v pogovoru po čudežnem ozdravljenju poudarjal: »Marija vam je izkazala veliko milost. — Gotovo ste veliko molili in prosili Marijo, da vas ozdravi!« Gdč. Mignon pa odgovori: »Ne, nič nisem prosila, da bi ozdravela.« — »Kaj ste pa prosili?« — »Nisem prosila ne da bi ozdravela, ne da bi umrla; pač pa, da bi še živela in trpela. To prošnjo sem izročila Bogu in Mariji zato, da bi moji domači in so-

rodniki spregledali in verovali v Boga in si rešili dušo.« — »Glejte, kakšna zaušnica onim, ki govore o nekakšni sugestiji v Lurdu« — je pristavil dr. Zudenigo. — Skupno so »sfrčali« na božjo pot k lurdski Mariji tudi francoski aviatiki. Med svoje pobožnosti so uvrstili tudi »Rekviem« za ponesrečene rajne tovariše.

Poljski zaščitnik. Kmalu bo priglasi med svetnike blaženi Andrej B o b o l a iz dr. J., zaščitnik Poljakov, ki prirejajo za to slovesnost narodno romanje v Rim. S sabo v domovino bodo prinesli svetinje velikega mučenca in apostola. — Na otoku Madagaskar je umrl apostol gobavcev, poljski jezuit Jan B e y z y m. 39 let je živel kot dušni pastir med gobavci. Končno je sam našel to strašno bolezen in umrl. Poljaki bodo prosili, da bi se uvedel svetniški proces.

Še nikjer niso tako na široko razpletli vabljenja na dosedanje svetovne Evhariistične kongrese kot delajo to ogrski katoličani. Mnogoštevilni pripravljalni odbor izdaja za k o n g r e s v B u d i m p e š t i posebno glasilo; po župnijah vseh škofij imajo in bodo imeli svete misijone in tridnevnice; vabila so že prejeli vsi škofje katoliškega sveta, ki naj bi vernikom priporočali molitev za srečen uspeh kongresa in — če mogoče — osebno udeležbo. Iz Amerike se je vrnil ogrski škof Shvoy Ludovik s prelatom Wenekheimom in župnikom dr. Szabóm, ki so se tri mesece mudili zlasti med ameriški rojaki in jih vabili na kongres. Dosegli so, da so že zdaj oddani vsi prostori na 15 posebnih parnikih, ki bodo vozili udeležence čez morje v Evropo na Evhariistični kongres. Udeležbo je obljubilo tudi 15 ameriških škofov. — Za Evhariistični kongres bodo dali napraviti 600 novih ciborijev (kelihov za sveto obhajilo). Po končanih svečanostih jih bodo razdelili med revne cerkve. — Med privlačne točke v sporedu svetovnega Evhariističnega kongresa (1938) v Budimpešti spada gotovo procesija z Najsvetejšim, ki se bo razvrstila na ladjah po Donavi. Ogrsko glavno mesto se namreč razteza ob obeh bregovih široke Donave, ki sta zvezana s krasnimi in mogočnimi mostovi. Promet se vrši deloma na parnikih, ki križajo veličastno reko. Procesija bo v večernih urah, ko bo vse z velikimi palačami obsejano obrežje bajno razsvetljeno. Taka procesija je bila že leta 1930, ko je madžarski narod slavil 900 letnico smrti svojega narodnega svetnika in mladinskega zaščitnika svetega Emerika.

Včasih smo slišali: »Germania docet« — Pojdemo se učiti krščanskega življenja med katoličane v Nemčiji. Danes pa sili na dan poganstvo, seveda ne po krivdi katoličanov, ki trpe neizmerne dušne bolesti, marveč po krivdi nove vere: narodnega socializma. Hitler-

stvo, ki je izpočetka obetalo mnogo dobrega tudi v verskem oziru, se je v svojih posledicah tako sprevrglo, da že javno pridiguje novo vero, ki ne mara poznati ne katolištva ne protestantstva. Posamezni okrožni poglavarji (Trier, Köln) so že dali dostaviti duhovnikom-katehetom, da s 1. septembrom ne smejo več poučevati krščanskega nauka in da bo ta naloga poverjena svetnemu učiteljstvu. — V molitvah se bomo morali odlej spominjati tudi nesrečnih vernikov v Nemčiji.

Kaj je kulturni boj, ki ima sedaj svoje pozorišče tudi v Nemčiji, spričuje poročilo, ki pravi, da je bil obsojen na leto dni zapora znani učenjak, duhovnik Schmidlin, profesor misijonske vede in cerkvene zgodovine. Zaprt je v Freiburgu (Br.) med navadnimi zločinci, ker je odkrito povedal svojo sodbo o položaju Cerkve v Nemčiji.

Lepa namera. V dnevniku »Popolo d'Italia« je bil naznanjen predlog, naj bi se po vseh večjih italijanskih postajah sezidale kapele. To misel je vsa Italija enodušno pozdravila. Če se bo nasvet uresničil, bo vplival tudi na druge države, ki ne bodo hotele zaostati.

»Zdaj gremo pa k maši!« Kakor znano, je bil portugalski državni predsednik Salazar 4. julija zavrato napaden prav, ko je hotel stopiti v vežo, da bi bil pri maši v hišni kapeli nekega zasebnika, kar je storil vsako nedeljo. Predsedniku se nič ni zgodilo. Dal se je počuti o škodi, ki jo je povzročil napad, nato je pa čisto mirno zaklical: »Zdaj pa gremo k sveti maši!«

Sovjetizem besni še naprej. Prvega polleta (1937) je bilo zaprtih 612 cerkv in molitvenic v boljševiški rdeči Rusiji. — Mati Stalina, boljševiškega poglavarja, ki je umrla v Tiflisu, je hodila redno k službi božji. Stalin je sporočil ondotni krajevni komunistični skupini, da je pretrgal vse vezi z materjo. Mati je v svoji oporoki odredila, da želi biti cerkveno pokopana. Za cerkev v Tiflisu je zapustila 9000 rubljev, toda oporoka se ni izvršila, ker je to preprečil Stalin. Lep sin to!

Več ko 50.000 otrok, ki so ali v zadnjih bojih na Španskem izgubili starše, ali so jih pa rdeči pobili, se potika sedaj po ozemlju, kjer gospodujejo boljševiki in komunisti. Katoliški zavodi za vzgojo so uničeni; redovne osebe, ki so se pečale z vzgojo mladine, so pomorjene, če se jim ni posrečilo ubežati. Vsi znaki kažejo, da bo tudi za te zanemarjene in osirotele otroke prišla rešitev, saj so — kakor upamo — dnevi komunistične strahovlade na Španskem pri kraju. — Za sirote baskovskega bojišča je daroval sveti oče Pij XI. 200.000 lir.

Znana osebnost, lurdski škof Gerlier, je povišan za nadškofa v Lyonu in za metropolit Galije. — Pred svetovno vojno je bil

Gerlier še upoštevan član advokatske zbornice v Parizu, obenem pa se je udeleževal med voditelji katoliške mladine. Leta 1913. se je priglasil, da se hoče pripravljati za duhovski stan v zavodu za pozne poklicance. Med vojno je moral bogoslovne nauke ustaviti. Služil je kot priložnik v 104. pešpolku in bil ujet. L. 1921 je prejel mašniško posvečenje. Kardinale Dubois mu je poveril med drugim tudi skrb za dober tisk v škofiji. Za škofa tarbskega in lurdškega je bil imenovan l. 1929.

Delavnost ruskih brezbožnih zvez. Lani so te zveze poslale v 34 držav tri milijone 800 tisoč raznih knjig, knjižur in časopisov. Velik odjemalec — je Španija; pa tudi Francija, Belgija, Nizozemska in Češkoslovaška so bile precej obdarovane. Glavno pozorišče sovjetske brezbožniške propagande so pa južnoameriške države. L. 1937 se je to delo potrojilo, zakaj že prvih 6 mesecev je bilo razposlanih štiri milijone knjig. Med prvimi odjemalci je zopet Španija.

Ne z orožjem duha, marveč z orožjem iz jekla hoče ruski sovjetizem širiti brezbožnost. Komisar za notranje zadeve je namreč dovolil ruskim članom brezbožniških zvez, da si smejo oskrbeti za brambo proti »strahovalcem« in fanatikom orožje. Organizacija brezbožnikov je že naročila 10.000 revolverjev, »ki jih smejo uporabljati, če bi bili ogroženi od duhovnikov (!) ali drugih osebnosti, ali če je uporaba komunistični samovladi potrebna.«

Največja cerkev svetá. V Liverpoolu na Angleškem zidajo novo cerkev Kristusa Kralja, ki bo po prostornini največja na svetu. Doslej je bilo že 221.175 funtov stroškov.

Za Šangai so se avgusta in septembra bili strašni boji med Kitajci in Japonci. Kdo je napadalec in kdo se brani — je vsem jasno. Trpe in trpeli bodo pa vsi, zlasti pa katoliške ustanove in misijonske naprave. Znano je, da vzdržujejo oo. jezuiti v Šangaiu veliko katoliško univerzo, ki se imenuje »Aurora«. Ob sklepu zadnjega semestra je bilo 43 promocij (doktorskih razglasitev), med njimi 15 zdravniških. Od vseh novih doktorjev je 18 katoličanov.

Pri Materi. Na Brezjah, kamor nas Slovence tako silno vleče zaupanje in ljubezen do Marije Pomočnice, so se letos vrstile nedeljo za nedeljo verske svečanosti. Dan za dnem so prihajali slovenski romarji, dostikrat v velikih skupinah od blizu in daleč, iskat notranje utehe. Prišli so naši sobratje in sestre s sončne Goríške. Nad vse srečni so bili, ko so bili deležni tako toplega sprejema, ko so mogli zopet skupno popevati ganljive slovenske pesmi v proslavo Mariji Pomočnici v krasnem svetišču na Brezjah. Od tam so po-

hiteli na očarljivi otoček sredi blejskega jezera, kjer so se zopet poklonili nebeški Materi v ljubki cerkvici. — Na Brezjah so se tudi letos zbrali naši krščanski učitelji in učiteljice iz Slomškove družbe k skupni pobožnosti in k počitniškemu strokovnemu zborovanju. Do 200 jih je prišlo. — Iz tujine so se pripeljali na obisk domovine slovenski izseljenci. Prve korake so namenili proti svetišču na Brezjah, k Zaščitnici vseh Slovencev. Javno so izpričali, da so tudi v tujini ohranili živo vero in pripadnost k slovenski vzajemnosti.

Na Brezje vodi pot vsako leto naše bivše bojovnike. Letošnji njih praznik (29. avgust) je bil pa še posebno pomenljiv in tudi zgodovinsko važen, saj je bil ta dan položen in blagoslovljen temeljni kamen za skupni spomenik slovenskim žrtvam v svetovni vojni. V ta namen bo preurejen in olepšan ves trg pred Marijino cerkvijo. Prispevke zbirajo po vsi Sloveniji. Prelepo je pojasnil ljubljanski škof, da je pri Mariji na Brezjah najprimernejši kraj za skupni spomenik padlim vojakom, saj ga ni bilo slovenskega bojovnika, ki bi bil šel na bojišče brez Marijinega imena v srcu in na jeziku.

Prezreti ne smemo, da je bil sklican na Brezje vseslovenski tretjeredni tabor. To je menda prvi večji in javni nastop one cerkvene ustanove, ki je morda bolj potrebna kot marsikatera druga. Hvala Bogu, da se je nekdanja bojazljivost pred tretjim redom razpršila in da se prijavljajo vanj preprosti in razumniki, ki bi radi služili Bogu na popolnejši način in se bolj gotovo zveličali.

Prav je, da se je s tem taborom opozorila širša javnost na ta med svetom živeči red, ki se čim dalje bolj uveljavlja. Naj spoznajo tudi doslej še mlačni slovenski verniki, da je izredna prednost in posebna milost za vsakogar, ki more biti sprejet v svetovni tretji red sv. Frančiška, v ta tako izredni pomoček za zveličanje. Cerkevna svečanost se je nato nadaljevala naslednjo nedeljo, 12. sept., v cerkvi sv. Frančiška v Ljubljani.

Važno misel je izrekel ljubljanski škof dr. Rožman, ko je 22. avgusta govoril pri Mariji Pomačaj na Brezjah ob navzočnosti slovenskih izseljencev iz raznih krajev sveta: da so Slovenci vsekdar zlasti še v težkih zgodovinskih časih iskali in našli tolažbo in moč pri Mariji. Tudi izseljenci so ob obisku domovine najprej prihiteli k Mariji na Brezje, da se poklonijo skupni Materi in prosijo pomoči še za naprej.

Prezviseveni vladika je nato opozoril na težke čase, ki jih doživljamo. Toda, če pogledamo v zgodovino naših prednikov, vidimo, da so jih zadevale enake in še težje poskušnje

posebno takrat, ko so plenili, ropali in morili Turki po naših selih. Tudi takrat so se Slovenci zatekli k nebeški Zaščitnici in bežali v cerkve pod zavetje Marijino ter prosili, da bi bili moške in fantje zmagoviti v borbi s krutim sovražnikom. — Za naše prednike so prišle hude nevarnosti, ko so jim hoteli vsiliti novo, tujo vero: protestantstvo. Toda ko so naši ljudje slišali, da je luteranstvo zavrglo češčenje Marijino, ko so se prepričali, da hočejo ti krivoverci vzeti ljudstvu najboljšo Mater, so se protestanski veri odločno uprli.

Tudi mi hočemo biti vredni svojih prednikov. Tudi mi se zavedamo, da sedanji časi v verskem oziru niso brez nevarnosti, ko dviga svojo glavo divji zmaj komunizma, ko se širijo zmote in razne verske zablode. Če je treba opreznosti že doma, morajo izseljenci tem bolj skrbeti, da se ne zapletejo v mreže svetnega, brezbožnega ozračja, ko redko slišijo božjo besedo v materinem jeziku. Spomin na Marijo Pomočnico, zaščitnico slovenskega ljudstva — naj nas vse ohrani veri in domovini!

Ljubljanska škofija. V Štefanu pri Trebnjem je 15. avgusta t. l. umrl upokojeni duhovnik ljubljanske škofije V. Mlejnik, brat rajnega frančiškanskega provincijala p. Angela. V dolgoletni bolehavosti je ob skromnih in nezadostnih sredstvih za preživljanje marsikaj pretrpel. Naj mu bo šteto v dobro pri Bogu. — V torek, 24. avgusta, so pokopali v Leskovici telesne ostanke ondotnega župnika Mateja Kosa. Pokojni je bil domačin iz Št. Janža in je več kot 30 let vodil dušno pastirovanje v obmejni župniji tam gori za Blegošem. Bil je vsekdar vesten in skrben dušni pastir, vedre narave, ljubezniv tovariš. Mir njegovi duši! — V nedeljo, 22. avgusta, je imel novo mašo v Radovljici ondotni rojak France Mrak iz družbe Jezusove. Mašniško posvečenje je prejel v Zagrebu. — Na praznik Marijinega rojstva je daroval v cerkvi sv. Petra v Ljubljani prvo sv. mašo Stanko Natlačén. Novomašnik je sin bana g. dr. M. Natlačena. — Umeščen je bil na župnijo Prečna pri N. m. g. Janko Komljanec.

V goriški nadškofiji: Upravništvo solkanske župnije oskrbuje dekan Rejec Jakob; župnijo Zg. Tribuše vodi Fr. Bizjak iz Idrije; Mirko Filej je nastavljen za kaplana v Idriji; E. Ferjančič, župnik v Šlovincu v Brdih oskrbuje tudi sosedno Fojano; v Logah pri Breginju je nastavljen za žup. upravnika Jože Kušman, novomašnik iz Idrije; v Breslovici na Krasu so dobili novega žup. upravnika B. Špacapan-a, doma iz Mirna; župnijo Sočo in Trento upravlja H. Srebrnič, novomašnik iz Medane.

Lavantinska škofija. Umeščena sta bila: Babič Anton na župnijo Sv. Lenarta, Ra-

ta j Anton na župnijo Sv. Daniela, Kolenč Ivan kot župnijski upravnik v Gor. Lendavi. — Pribožič Peter je nastavljen kot vikar stolne župnije v Mariboru. Kaplansko službo sta prevzela: p. Avrelj Šerik, O. M. Cap., v Podsredi in P. Viktorin Šivavec pri Sv. Lovrencu. — Nastavljeni so bili kot kaplani: Jerič Mihael na Prevaljah; Kozar Alojzij v Trbovljah; Oberžan Justin v Pilštanju; Rajner Ivan v Rogatcu, Lukič Janez v Črenšovcih, Zver Štefan v Slov. Konjicah, p. Tarcizij Toš, O. Fr. M., pri Sveti Mariji v Mariboru, p. Konstantin Urankar, O. Fr. M., v Dobovi. — Prestavljeni so bili: Korbar Franc iz Trbovelj v Celje, Lupše Martin iz Celja v Jarenino, Poteko Pankracij iz Jarenine k Sv. Magdaleni v Maribor, Škafar Ivan iz Guštanja k Sv. Juriju ob Taboru, Škraban Ivan od Sv. Jurija v Mursko Soboto, Šendorfer Jožef od Sv. Magdalene za kornega vikarja v Mariboru, Trobina Stanislav iz Črensove v Čadram, Bombek Ivan v Slov. Konjicah za I. kaplana istotam, Juranovič Alojzij za I. kor. vikarja v M., Kač Franc za II. kaplana v Trbovljah. — Iz Celja v Ptuj je prestavljen p. Egidij Golob, O. M. Cap. Bil je 15 let katehet na osnovni in mešč. šoli šolskih sester.

V zbor zagrebških kanonikov je imenovan Karel Gruičić, župnik v Martinjski vasi in dekan sisaškega okraja.

MARIJINE DRUŽINE

Marijanski kongres so imeli v začetku julija v Vilni, na meji Poljske in Litve; praznovali so ob enem 10 letnico kronanja Marijine podobe, imenovane ostrabramske. Slavnostni govor je imel vilnski škof Jalbrzykowski. Več ko 20.000 vernikov iz cele Poljske se je zbralo pri tej svečanosti. Milostna podoba je bila noč in dan oblegana od častilcev Marijinih. Prirejena je bila za to priliko tudi mariološka razstava; 2000 raznih predmetov: knjig, slik, kipov, vezenin so spravili skupaj v lepo in poučno celoto.

Vzori na domačih tleh. Dne 27. julija t. l. je umrla v ljubljanski bolnišnici Helena Odar, članica Marijine družbe iz Studora v Bohinju. Pripeljali so jo domov in na sv. Jakoba dan pokopali v Srednji vasi. Sv. Martin že dolgo ni videl tako veličastnega pogreba.

L. 1896 sem prišel kot kaplan v Srednjo vas. Mala Lenčka je vprav šoli odrasla. Takrat so imeli nedeljsko šolo fantje in dekleta do končanega 16. leta. Rajna je bila iz poštene, verne hiše, zelo nadarjena, pridna in poštena, čista kakor anđel.

Za božič 1896 smo ustanovili tretji red sv. Franciška. Skušnja me je učila, da so matere in žene tretjerednice steber pravega ver-

skega življenja v svojih družinah; dekleta, ki so spoznale, da je bistvo tretjega reda v molitvi in zatajevanju, pa so bile najbolj zavarovane pred zapeljivim svetom. Lenčka je bila med prvimi v tretjem redu.

V naslednjem postu smo vpeljali bratovščino sv. Rešnjega Telesa. Nad 1000 molilcev je bilo razdeljenih po stanovih na vse nedelje in praznike v mesecu. Zjutraj ob petih so začeli z glasno molitvijo pred Najsvetejšim, popoldne ob štirih pa končali.

Lenka je bila z drugimi duša tej lepi pobožnosti. Po misijonu l. 1899 smo po naročilu takratnega škofa Misije za dekleta osnovali Marijino družbo, kot najboljši pripomoček, da se ohranijo dekleta, kajti znanja s planinami so nam potrgala najlepše cvete. Z velikim navdušenjem je bila ustanovljena Marijina družba. Kanonik Flis je prišel k ustanovitvi. Rajna Lenka je bila glavna opora družbi. V svoji vnemi je znala dekleta pridobiti za marijansko življenje. Njeno orožje je bila molitev, maša z obhajilom in žrtev. Četudi vedno bolehnna, se ni ustrašila nobenih žrtev.

Ko je postala prednica, se je njeno delo podvojilo. Sovražnikov in nasprotnikov ni imela, soj so vsi vedeli, da išče le Boga in čast nebeške Matere. Kot čista nevesta Križanega se je odpovedala družinski sreči. Lenka je tudi dobro spoznala, da je mogoče redovniško življenje posnemati tudi v vasi s hojo za Marijo. V cerkvi molitev, doma tiho delo in žrtvovanje za druge, je bilo življenje te naše Marijine hčere. Takrat še ni bilo znano ime Katoliška akcija; Lenka jo je v vasi in župniji že zgledno izvrševala.

Ko so prvič uprizorili igro, je morala prevzeti vlogo Marije lurdske. Toda že takrat je spoznala, kako nevarne so vloge za duševno življenje deklet. Dekle misli na igro, hoče se postaviti, pride napuh — pravo notranje življenje začne pojemati. Nikdar se ni več v nevarnost podala. To je zadosten dokaz, kako veliko stopinjo notranjega življenja je dosegla.

Na † Lenki se je spet izpričalo, da nimamo kaj lepšega v naših vaseh, kot je sveto življenje Marijinih otrok. V življenju si bila zgled, po smrti nam bodi priprošnjica pri Mariji.

A. Oblak.

Gornja Ponikva je mala župnija, torej brez kaplana. Pa je tudi tam potreba, zato ga je tudi dobila. Daleč je znan pod imenom Tilek. Potrdil ga je g. škof kar na Ponikvi, ko ga je birmal. Šele nato je začel »študirati bogoslovje« tudi kar na Ponikvi. Za ravnatelja, profesorja in spirituala mu je bil vse v eni osebi g. župnik. Dolga leta je bil potem v pomoč gospodu župniku, saj mu je bil tako rekoč desna roka zlasti pri organizacijah, ko o Katol. akciji kot taki še sluha ni bilo. Nazadnje je

ostal čisto sam na svojem posestvu. Moral se je posloviti od fantovstva. Kot kongreganist si je poiskal za življenjsko družico vzorno kongreganistinjo in cerkveno pevko Justino iz Klemenove hiše v župniji Sv. Jurija pod Taborom. — Bil je vprav semanji dan, ko je stopil s svojo družico pred oltar v Žalcu. Začuden so gledali kramarji, ko se je jelo sejmišče kar naenkrat prazniti. Cerkev se je polnila; ljudje so pa govorili: »Take poroke še ni bilo v Žalcu«. Zastopstvi obeh kongregacij z zastavama — sta se od poročenca poslovili z lepima nagovoroma pred cerkvijo, poročenca pa od kongregacije. Orglal je nevestin sošolec, sedaj prof. glasbe v Ljubljani, g. Pavle Rančigaj. Povzdignile pa so slovesnost zlasti še številne družice v lepih savinjskih narodnih nošah. Tilek bo zdaj dobil kak drug naslov; deloval pa bo prav tako vneto kakor doslej — v duhu Katoliške akcije!

Celje. »Družba Brezmadežne v Domu pri sv. Jožefu« se je poslovila od skrbnega ustanovitelja in voditelja dr. Jakoba Žagarja. C. M., ki je odšel v Kosovsko Mitrovico na trudapolno misijonsko delo. Družba ima po pičlem 2 letnem obstanku že čez sto članic, ki so vse srečne, da se smejo prištevati veliki družini otrok Brezmadežne. Po prizadevanju g. voditelja imamo krasno družbeno zastavo in lep harmonij v kapeli.

Božje Srce naj mu na priprošnje Brezmadežne ves trud za porast in uspeh naše družbe tisočero poplača, pa tudi bogato blagoslovi njegova bodoča misijonska pota!

Bizeljsko. Na Marijin praznik, 15. avgusta t. l., smo obhajali pri nas veliko slavje. Dvestoletnica posvečenja cerkve in 150 letnica obstoja samostojne župnije sta bili povod velikih svečanosti. Isti dan smo tudi obhajali praznovanje župnijskega zaščitnika sv. Lovrenca. Krona vseh svečanosti je bil sprejem 28 deklet v Marijino družbo pri ranem sv. opraviilu in blagoslovitev praporčka Marijinega vrtca pri pozni slovesni maši. Oboje je izvršil mariborski kanonik dr. Ivan Žagar kot škofov odposlanec. Njegova vzpodbudna beseda je ob vseh teh jubilejnih slovesnostih prodrla do src vseh Bizelanov. Lahko rečemo, da je bil ta praznik velik dan našega lastnega posvečenja. Bogu in Mariji hvala za tolike milosti!

Ptuj. Marsikdo bi rad šel v misijonske kraje, da bi pomagal širiti luč sv. evangelija, ko ne bi bilo toliko ovir. Kako rad bi ta ali oni priskočil na pomoč, ko čuje o velikih naporih in žrtvah misijonarjev, toda ta velika daljava mu prekriža dobro voljo. Ljubezen je pa iznajdljiva, poišče si primerna sredstva in žrtvuje vse, da doseže svoje plemenite namene. V dneh od 27. do 29. junija t. l. smo mogli to opa-

ziti na misijonski razstavi deklishe Marijine družbe pri oo. minoritih v Ptuj. Kdo bi mogel prešteti vse dragocene ure, ki so jih žrtvovala pridne roke pri vezenju krasnih antependijev, oltarnikov, pri izdelavi krasnih čipk za albe, za roketlje in drugo cerkveno perilo. — Mali Jezusovi prijatelji letos tudi niso bili pozabljeni; cela vrsta ličnih oblek je bila njim namenjena. Na razstavi je bilo tudi veliko svetinjic, molkov, podobic in drugih malih predmetov. Letos smo videli tudi poganske malike, očitvidne priče verske bede med pogani. — Obiskovalci razstave so pa darovali nekaj prostovoljnih prispevkov za misijone. Omenjamo zlasti, da je prinesla neka mlada dekle celih 100 din. Ko smo jo vprašali, če so ta dar poslali njeni starši, je odgovorila: »To dam od svoje dediščine!«

Dokler bo misijonsko navdušenje prevladovalo družbo, tudi Marijino varstvo in blagoslov ne bo izostal. Razstavo smo prepustili Klaverjevi družbi za afriške misijone.

IZ POGlavJA O VZGOJI

Kaj je bilo prav in kaj ne? V neki krčmi so se sprli mladi fantje. Duhovi so se razpalili in ostre besede so letele vsekrižem. Tu se začne grda kletvina, tam se sproži še ostrejši kletvinski odgovor. Zmerjanje in grdo, nesramno in celo bogokletno s »porkanjem« zduženo streljanje se je prožilo kakor bliski pred hudim vremenom. Zdaj pa zdaj si bodo razdraženi petelini skočili v lase. Gostilničar je miril in prigovarjal, naj odnehajo, pa zastonj. Zdaj skoči 9 letni sinko Mihec na klop, se opre na mizo in sname s stene razpelo. »Kaj pa počenjaš?« zakliče oče. — »Bogka bom proč odnesel, da ne bo slišal, kako grdo kolnejo v naši hiši.« — se odreže Mihec.

Dečko jo je dobro pogodil. Ni pa bilo modro in vzgojno, da je oče svojega otroka puščal v gostilniški sobi v razdivjanih družbah.

Kaj bi bila njegova dolžnost? »Domoljub« je v št. 35. zapisal tole: »Nedavno je odličen gospod tožil, da piše neki ljubljanski dnevnik časih tako grdo, da ga ne more pustiti na mizi, ker bi lahko prišel v roke otrokom; ni pa toliko dosleden, da bi list odpovedal.«

Mi bi dotičnemu gospodu postregli z znanim dogodkom za primerjanje: Oče, ki je imel navado rentaćiti in kleti, sliši nekoč, kako ga je posnemal njegov sinko. Začudi se in pravi: »Ne vem, kje se je ta h...č kleti navadil.«

To so vzgojitelji, kajne?!

Še nekaj o velesejmu. Kaj vse pravijo prireditelji skupaj! Vsakokrat kaj posebnega, novega, privlačnega. Večkrat smo pa že tudi opazili stvari, ki na velesejem ne spadajo. Med nameni velesejskih razstav je in mora

biti tudi vzgojni namen. Vprašamo pa, ali je to vzgojno, če izpostavimo v paviljon, ki naj bi predočil napredek v umetnosti, v kiparstvu, v likih — docela gole kipe!? Sejem je za vse, ne samo za umetnike in za take, ki mislijo, da so umetniki ali da so umetniško nadahnjeni. Ni za vse, najmanj pa to, kar je vsekako za ves mladostni krog obiskovalcev pohujšljivo; pa tudi starejših ne izzamemo. Čemu izpostavljati javnemu ogledu stvari, kakršne so bile v zvezi s cvetličnim oddelkom na zadnjem velesejmu v Ljubljani! Nekaj čuta za odgovornost bi vendar morali imeti tudi umetnostni krogi in zlasti lastniki velesejma. Naj v bodoče dnevni časopisi store svojo dolžnost in zahtevajo brezpogojno: Velesejem mora biti v vsem neoporečen, ali pa bomo molčali o njem. Najmanj pa: Velesejem mora biti tako opremljen, da se mladina ne bo kvarila na njem! Dostavimo pa z zadovoljstvom, da je dala sejmska uprava drugi ali tretji dan po otvoritvi dotične kipe zakriti.

RAZNO

Kje manjka? Ali je za vzgojo mladine pri nas dovolj poskrbljeno? Ali smo se dovolj seznanili z načeli in zahtevami krščanske vzgoje? Ali moremo reči, da se po slovenskih družinah vzgajajo otroci v ljubezni božji? Ali se po vseh naših šolah odgajajo in utrjujejo čednostni, krščanski značaji? Ali naša javnost skrbi dovolj, da bi se zatrla vse, kar kvari mlade ljudi? (Nepremerni filmi, slab tisk, cerkvi protivne organizacije itd.) Pomanjkljivosti, pogrškov in napak pri vzgoji sedaj ne nameravamo naštevati. Opozorimo pa na nekaj primerov, naštetih pravkar tu zraven pod naslovom »Iz poglavja o vzgoji«.

Naša naloga je, da pokažemo tudi pomočke za lepo in dobro odgojo. Da bi vsaj odbijali in zavirali kvarne vplive, ki jim je izpostavljena današnja mladina, nje vernost, npravnost in poštenost, skušajmo spraviti med šolske otroke dovolj krščanskih vzgojnih knjig, spisov, listov in tiskovin.

Ni ne politika, ne strankarstvo, ne dobičkaželjnost, marveč ljubezen do nedolžne mladine je, ki nas žene, da priporočamo zanesljivo — dobra vzgojna mladinska lista »V r t e c« in »L u č«. Naj bi obadva v kar moči velikem številu prihajala med naše šolske otroke. Starši, strici in tete, botri in botrice, mladino ljubi, vsi samski, ki bi mogli kaj prispevati za blagor mladostnih in bi radi sodelovali pri vzgoji ljubih otrok, naročite jim za god, za praznično darilo, za to ali ono priliko mladinski list »V r t e c«, saj stane za vse leto samo 15 din; za najmanjše pa »L u č«. (Celoletno samo 5 din.) Storili boste dobro delo, ustregli

dobrim otrokom in njih staršem, zlasti če so revni!

Duhovne vaje v Domu Device mogočne bodo: Za žene od 28. novembra do 2. decembra. Za dekleta od 26. decembra do 30. decembra. — Pričetek prvi dan ob 6. uri zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina znaša 100 din. Prijavite se na: Predstojništvo Lchtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8.

Duhovne vaje za dekleta se bodo na Mali Loki v oktobru zopet pričele. Prvi tečaj bo od 9. do 13. oktobra; v novembru pa od 6. do 10. Za žene bodo pred božičem duhovne vaje le od 13. do 17. novembra. Oskrbnina znaša za ves čas 85 din; v to vsoto je že tudi všteta vožnja z avtobusom iz Ljubljane in nazaj. Priglase sprejema in vsa druga pojasnila daje: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

ODGOVORI

M. iz L. Begala vas je skrb, če ste kaj zagrešili, ko ste ostali kot varuhinja hiše enkrat brez svete maše, pa ste se zaradi varnosti obtožili pri spovedi.

Prav je že, če ste umirili vest in se obtožili tudi tega izostanka, zlasti če niste bili na jasnem, kako je s to zadevo. Vam in vsem drugim, ki potrebujejo jasne pouka, bodi povedano to-le: V krajih, kjer imajo samo eno mašo, so oproščeni varih bolnikov, pa tudi varih hiš, če mislijo, da je res treba ostati doma zaradi varnosti. Potrebno pa je, da se varih vrste.

Nepotreben pa je Vaš strah, da Vas morda spovednik ni razumel, saj je spovednik dolžan vprašati, če kakšne obtožbe ni slišal ali ne razumel.

M. Z. Kaj je storiti pri blagoslovu s sv. R. T.? Nekateri se trkajo na prsi kar smešno; če strežnik bolj hitro zvoni, pa tudi bolj hite s trkanjem!

Pri blagoslovu z Najsvetejšim klečimo, pri pogremo glavo in se z desnico dotaknemo prsi. To pomeni kesanje in priznanje lastne nevednosti, ko nas blagoslavlja Jezus sam. Enak obred izvršimo, ko pristopimo k sv. obhajilu in izgovarjamo besede: »Gospod, nisem vreden...« Kolikokrat se pri blagoslovu potrkamo na prsi? Predpisa ni; zadostuje pa, če glavo sklonimo in desnico položimo na prsi. Če to storimo večkrat, se mora izvršiti dostojno, počasi in v duhu kesanja.

A. Gr. Ali je res že blizu konec sveta? Jaz trdim, da je, pa se mi posmehujejo.

Tako beremo: »Tistega dne in ure pa ne ve nihče, niti angeli nebeski, ampak sam Oče.« (Mt 24, 36.)

Sveto pismo pač napoveduje nekatera znamenja pred koncem sveta:

1. »Evangelij kraljestva se bo oznanil po vsem svetu v pričakovanju vsem narodom in tedaj pride konec.« (Mt 24, 14.)

2. »Izraelovi otroci bodo veliko dni ostali brez kralja in brez poglavarja in brez daritve in brez oltarja; potem pa se bodo spreobrnili in iskali Gospoda in strahoma se bodo približali Gospodu, svojemu Bogu, in njegovim dobrotam poslednje dni.« (Ozej 3, 4—5.)

3. »Poprej bodo ljudje odpadali in se bo razedel človek greha, sin pogubljenja, ki bo nasprotno in se vzdigoval proti vsemu, kar se imenuje

Bog ali božje češčenje, tako da bo sedel v božjem templju in se izkazoval, kakor da bi bil Bog.« (2 Tes 2, 3—4.) (Sovjetizem, komunizem! Op. ured.)

4. »Znamenja bodo na soncu in luni in zvezdah... in ljudje bodo koprneli od strahu in pričakovanja tega, kar ima priti čez vesoljni svet, zakaj nebeske moči se bodo gibale.« (Lk 21, 25—26.)

Ista: Med govorjenjem se večkrat sliši beseda »mizerja«. Ali je to grešno?

Nič. Ta tuja beseda pomeni »revščino« in se rabi v tem pomenu, kakor n. pr.: »To je križ!«, »to so težave«, »to je hudo«.

Ista: Včasih je podeljenih za en dan več popolnih odpustkov. Ali se lahko dobe vsi naenkrat? Ali je treba za vsak odpustek obisk cerkve.

Odpustka se udeležim, če sem izpolnil vse pogoje, ki so v ta namen določeni in predpisani — in sicer za vsak odpustek posebej. Razum pa pove, da za več odpustkov enega dne ni treba večkrat k spovedi iti.

Znano je tudi, kar smo že večkrat zapisali — da morejo verniki, ki hodijo k spovedi vsaj dvakrat na mesec, dobiti vse odpustke, ne da bi morali iti posebej k spovedi, če je spoved za odpustke ukazana. Ravno tako ni treba za odpustke posebej k spovedi onim, ki pobožno prejemajo sv. obhajilo vsak dan ali skoraj vsak dan.

Fr. S. Č. Vaše misli o ranem zvonjenju vsaj poleti so uvaževanja vredne; vendar pa ne moremo v to vprašanje odločilno posegati. Kjer bi občani sami izrazili željo, bi se jim gotovo ustreglo.

PROŠNJE IN ZAHVALE

N. iz L. se zahvaljuje Materi božji, sv. Jožefu, sv. Tereziji D. J., sv. Neži, sv. Bosku in dr. svetnikom za uslišane prošnje, in se priporoča še naprej. — Z. M. K. se priporoča presv. Srcu Jezusovemu, sv. Antonu, sv. Jožefu, sv. Mali Cvetki in Mariji Pom. na Rakovniku za spreobrnjenje moža in družinskega očeta; za pomoč v raznih težavah. Priporoča svojo družino v molitev vsem bralcem »Bogoljuba«. — A. J. K. se zahvaljuje Materi božji, sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Tereziji D. J., škofu Slomšku in Baragu za uslišane prošnje in prosi še nadaljnje pomoči. — N. se zahvaljuje presv. Srcu J. in M., sv. Tereziji D. J., M. T. Ledohovski za ljubo zdravje in mnogotere milosti. — V dolgi in težki bolezni, ko je zdravniška pomoč odpovedala in ni bilo upanja na ozdravljenje, sem se zatekla k Mariji na pomoč. In res! Obrnilo se mi je na bolje. Zato se po zaobljubi na tem mestu Mariji presrčno zahvaljujem za podeljeno mi milost. Mar. C. — Zahvaljujem se škofu Baragu že drugič za uslišano molitev v zelo težki bolezni dragih oseb. V. A.

Mar. družbenka se priporoča sv. Janezu Bosku in Frideriku Baragu in drugim priprošnjakom v dober namen in za zdravje. — Č. in D. se zahvaljuje presv. Srcu J., Materi b., sv. Jožefu in škofu Slomšku za pomoč v velikih potrebah in se še dalje priporoča.

DOBRE KNJIGE

Mihec Magone. Sv. Janez Bosko sam je opisal življenje Mihca Magoneja, mladega dečka, v posebni knjižici z gornjim naslovom. Magone je bil prepuščen samemu sebi in bil v nevarnosti, da se dočela pokvari. Toda pomagala je milost božja in Mihec je postal dober mladenič, tako da so ga vsi občudovali, ki so ga poznali.

Knjižica tudi nazorno kaže, kako je sv. Bosko vzgajal, in v tem oziru bo zanimala tudi odrasle, četudi je napisana v prvi vrsti za mladino. Cena 5 din, po pošti 50 p več. Naroča se na Rakovniku — Ljubljana.

VSEBINA: Razprave: Ali naj še molimo rožni venec? (J. Šimenc.) — Devica Marija obenem. (Za sopraznik Mar. materinstva. — P. Mih. Mlekuž.) — Naši odgovori: 10. Grešil sem... (J. Langerholz.) — Kristus Kralj človeških src. (J. S.) — Kaj je lepega na Poljskem. (J. Kalan.) — Da ne bo natolcevanja in krivične sodbe. (A. C.) Pesmi: Nebeškemu Samarijani. (Fr. Neubauer.) — Rožni venec. (Gregor Mali.) — Liste: Soncu naproti. (Acher-mann-Pucelj). Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini. Mar. družine. Razno. Odgovori. D. vaje. Prošnje. Odpustki. 7 slik v bakrotisku. Na ovitku: Kristus Kralj.

Cena »Bogoljubu«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 8 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za oktober 1937.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu Piju XL: Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Splošni namen: Cerkveni redovi in družbe. Večje spoznanje in ljubezen do misijonov.

Mesečni zavetnik: Severin, škof (23.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa	
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija
1	Petek	Remigij škof	Ljubljana, lazaristi	Laško
2	Sobota	Angeļi varuhi	Naša mladina	Loka pri Zid. mostu
3	Nedelja	20. pob. Terezija D. J.	Pot svetega detinstva	Dol pri Hrastniku
4	Poned.	Frančišek As. sp.	Frančiškanski redovi	Sv. Rupert n. Laš.
5	Torek	Placid in tov. m.	Uničenje brezboštva	Sv. Jedert n. Laš.
6	Sreda	Brunon spozn.	Kartuzijanci. Redovni poklici	Razborje
7	Četrtek	Roženven. M. b.	Rožni venec v družinah	Trbovlje
8	Petek	Brigita vdova	Širjenje dobrega tiska	«
9	Sobota	Dionizij škof m.	Poslušanje besede božje	«
10	Nedelja	21. pob. Fr. Borg.	Dijaki in visokošolci	Sv. Miklavž n. L.
11	Poned.	Materinstvo M. D.	Svete matere in hčere	Sv. Marijeta p. R. t.
12	Torek	Maksimilijan šk. m.	Škof in duhovniki	Sv. Lenart n. Laš.
13	Sreda	Edward kralj	Naši možje in fantje	Širje
14	Četrtek	Kalistr papež m.	Katoliška akcija pri nas	Jurkloster
15	Petek	Terezija devica	Karmeličanke. Kršč. popolnost	Sv. Jurij ob Pes.
16	Sobota	Gai op., Hedviga	Vdove in sirote	Videm
17	Nedelja	22. pob. Marjeta	Čiščenje Sreca Jezusovega	Brežice
18	Poned.	Luka evangelist	Slomšek-Baragov proces	Murska Sobota
19	Torek	Peter Alkant. sp.	Trpeči in preganjeni	Brežice, frančiškani
20	Sreda	Janez Kancelj sp.	Duhovne vaje in misijoni	Cankova
21	Četrtek	Uršula dev. muč.	Uršulinke in njih zavodi	Brežice, bol. kap.
22	Petek	Kordula dev. m.	Učitelji in učiteljice	Gornja Lendava
23	Sobota	Severin škof	Naši bogoslovci, izseljenci	Rajhenburg
24	Nedelja	23. pob. Misijon.	Naši misijonarji in misijonarke	« trapisti
25	Poned.	Krizant in Dar. m.	Mir med narodi	«
26	Torek	Evarist pap. m.	Zadeve sv. očeta	Sevnica
27	Sreda	Frumencij škof	Uslužbenici in uslužbenke	Gornji Petroveci
28	Četrtek	Simon in Juda ap.	Uradniki in vojaki	Pišce
29	Petek	Nareis šk., Iuda d.	Mlačne družine	Kančevci
30	Sobota	Alfonz Rodr. sp.	Umirajoči. Ta mesec umrli	Bizeljsko
31	Nedelja	24. pob. Krist Kralj	Zmaga katolištva v javnosti	Dobova

Odpustki za oktober 1937.

I. Odpustki za ves oktober.

1. Kdor izmoli tretji del rožnega venca (pet odstavkov) v cerkvi ali doma, dobi vselej odp. 7 let in 7 kvadragen. 2. P. o. na r. v. nedeljo ali v osmini pod navadnimi pogoji prejmejo oni, ki na praznik in vsak dan v osmini izmoli vsaj tretji del r. v., če obenem obiščejo cerkev. 3. P. o. zadobe kateri koli dan oni, ki po omenjeni osmini tekom oktobra vsaj 10 dni odmoliijo tretji del rožnega venca.

II. Odpustki ob določenih dneh oktobra.

1. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki prejmejo spravn. sv. obh., nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. S. in molijo p. n. sv. o.; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor 7. dan.

2. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki prejmejo sv. z., opravijo kakšno nabožno vajo na čast Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

3. Nedelja, prva v m., rožnovenska. Od večeraj opoldne pa do danes opolnoči dobe v cerkvah, v katerih je ustanovljena r. v. br., vsi verniki p. o. pod navadnimi pogoji in sicer tolikokrat, kolikokrat obiščejo cerkev (oz. kapelo) in tam molijo p. n. sv. o. Odpustki se lahko darujejo tudi dušam v v. Vrh tega čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.

4. Ponedeljek. Sv. Frančišek Ser. P. o. vsem vernikom v vsaki cerkvi pod navadnimi pogoji. — V. o.

6. Sreda, prva v m. Sv. Marija Frančiška. P. o.:

1. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na čast svetemu Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.; 2. istim kakor 10. dan.

7. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v 2. e.

10. Nedelja. Sv. Danijel in tov. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretje-rednikom tudi v žup. e., kjer ni redovne.

11. Ponedeljek. Materinstvo Device Marije. Osmi na sv. Frančiška. P. o.: 1. čl. br. N. Lj. G. v br. e.; 2. istim kakor večeraj.

12. Torek. Sv. Serafin. P. o. istim kakor 10. dan.

15. Petek. Sv. Terezija. P. o.: 1. danes ali v osmini vsem vernikom v karmelitskih cerkvah; čl. škap. br. karmelske M. b. tudi v žup. e., če ne morejo obiskati redovne; 2. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor 7. dan; 4. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjanje sv. vere in p. n. sv. o.

19. Torek. Sv. Peter Alkantarski. P. o. istim kakor 10. dan.

21. Četrtek. Sv. Uršula. P. o. čl. br. sv. Uršule danes ali v osmini v br. e.

26. Torek. Bl. Bonaventura. P. o. istim kakor 10. dan.

28. Četrtek. Sv. Simon in Juda. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav. kakor 15. dan.

31. Nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmoliijo sv. r. v.

Znamka: **JELEN**

Ime: **SCHICHT**

**2 zaščitnika
Vašega perila**

To dvoje daje gospodnji
zagotovilo, da bo dobila za
pranje perila najboljše jedr-
nato milo, katero obstoji:

SCHICHTOVO MILO
ZNAMKE JELEN

DOMAČI IZDELEK

Veselo v šolo!

19.-

38152-651

Najboljši prijatelj šolske mladine v dežju in vlažnih dneh so naše galose, ki ne prepuščajo vode in vlage. Za malo denarja očuvajo Vaši malički svoje dragocene zdravje. Kupite jim galose za Din 19.-, Vel. 31-34 Din 18.-, Vel. 35-38 Din 29.-.

29.-

2403-61000

Najlažji, najtrpežnejši in najbolj prikladni čevlji za telovadbo in sport. Vel. 35-42 Din 35.-.

59.-

5842-05

Za svečane prilike najboljša obutev za deco iz finega laka s usnjenim podplatom in gumasto peto. Vel. 31-34 Din 69.-.

59.-

5802-64828

Otroški čevljički iz najfinejšega laka s čvrstim usnjenim podplatom in lepim okrasom na vezavo. Vel. 31-34 Din 69.-.

45.-

3762-68800

Visoki čevljički iz močne kravine s neraztrgljivim in nepremočljivim gumastim podplatom. Neeobhodne šolski mladini v dežju, snegu in blatu. Od 31-34 Din 49.-, od 35-38 Din 59.-.

45.-

3222-48809

Zelo močni deški čevlji s prožnim podplatom. Št. 31-34 Din 49.-, 35-38 Din 59.-.

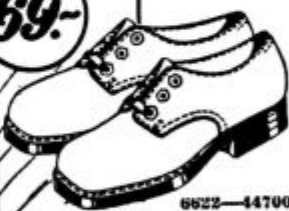
69.-

6822-44722

Zelo priljubljen in največ zahtevan otroški čevlji iz finega telečjega boksa s čvrstim usnjenim podplatom. Vel. 31-34 Din 79.-, Vel. 35-38 Din 89.-.

69.-

6822-44700

Polčevljički iz močnega boksa s neraztrgljivim usnjenim podplatom. Vel. 31-34 Din 79.-, 35-38 Din 89.-.

79.-

6862-44722

Odporni in močni pri tem pa lahki visoki deški čevlji iz rjavega boksa s čvrstim usnjenim podplatom. Vel. 31-34 Din 89.-, 35-38 Din 99.-.

Rata